Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70 %

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . Lir 13.000
Letna inozemstvo . . . . » 18.000
Letna inozemstvo, USA dol. 25
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXII. - Štev. 11 (1594) Gorica - četrtek 13. marca 1980 - Trst Posamezna številka lir 300

Slovenec - novi beograjski nadškof

Sv. oče Janez Pavel II. je sprejel odstop dosedanjega beograjskega nadškofa dr. Gabrijela Bukatka, starega 67 let, in na njegovo mesto imenoval Slovenca prelata Alojzija Turka. Zdi se kot da se je med slovenskimi škofi pričelo obdobje Alojzijev: v Ljubljani Alojzij Šuštar, v Mariboru pomožni škof Vekoslav, tj. Alojzij Grmič, v Torontu v Kanadi pomožni škof Alojzij Ambrožič in sedaj še v Beogradu Alojzij Turk. Škofovsko posvečenje bo prejel na tretjo velikonočno nedeljo 20. aprila.

Novi beograjski nadškof je kot dr. Šuštar Dolenjec. Rodil se je 21. novembra 1909 v Bršljinu pri Novem mestu, ki pa se je sedaj zlil s samim mestom v enoto, takrat pa je še spadal pod župnijo Prečna. V duhovnika je bil posvečen 8. februarja 1937 v ljubljanski stolnici. Že v bogoslovskih letih ga je takratni skopski škof dr. Janez Gnidovec pridobil za delo v svoji škofiji, na kar je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman velikodušno pristal.

Od leta 1934 do 1958 je nato novi nadškof deloval v dostikrat nemogočih razmerah v skopski škofiji, obiskoval razpršene katoličane, delil zakramente, maševal in pridigal. Peš, na konju, na oslu, na kolesu je prehodil škofijo po dolgem in počez. Ponovno v smrtni nevarnosti je doživel vidne dokaze božjega varstva. V skopski škofiji ga je dohitel razpad Jugoslavije, čemur je sledila do leta 1945 bolgarska zasedba. Pa tudi po tem letu zanj preizkušenj ni bilo konec. Petkrat je šel zaradi svoje zvestobe Cerkvi in pogumnega pričevanja v zapor. Teh let se sedaj spominja kot let duhovne rasti in očiščevanja.

Leta 1950 ga je papež imenoval za monsignorja, dve leti nato je postal arhierejski namestnik v Makedoniji, leta 1958 konzultor beograjske nadškofije, leta 1964 papežev hišni prelat. Vsi ti naslovi pa so mu ostali tuji. Ostal je skromen, ponižen, vnet za oznanjevanje božje besede. Ves čas je bila zanj značilna silna predanost nauku Cerkve in katoliško čutenje. Izredno odprt do pravoslavnih in mohamedancev je vedno ostal neomajno na liniji papeških okrožnic in vzpodbud. Menimo, da mu je prav to prineslo čast in breme nove nadpastirske službe.

Msgr. Turk je tudi priznan časnikar. Že od leta 1964 urejuje versko mesečno revijo »Blagovest« ter jo dostikrat kar sam napolni. Tudi iz nje veje z vseh strani čutenje s Cerkvijo in zdrav ekumenski duh.

Po zadnji vojni se je novi nadškof ponovno mudil v Gorici, kjer je bil zlasti poznan s pok. dr. R. Klincem. Večkrat je tudi spremljal naše tržaško-goriške romarje na njih ekumenskih potovanjih po Makedoniji, Srbiji Banatu in Bolgariji. Bil je vedno nadvse drag gost in priljubljen zaradi svojih razlag in posegov v zgodovino vzhodnih Cerkva. Zato je vest o njegovem imenovanju veselo odjeknila tudi v našem zamejstvu.

■ Turinski nadškof kardinal Ballestrero je na tiskovni konferenci povedal zbranim časnikarjem, da bo sv. oče obiskal Turin na belo nedeljo 13. aprila. Obisk bo enodneven. Sv. oče je sprejel vabilo kardinala Ballestrera že 15. decembra lani, a so obisk odgodili na čas po veliki noči, ko so vremenske razmere ugodnejše za potovanje in srečanje z verniki.

Razgibana dejavnost Zveze slovenske katoliške prosvete

V ponedeljek 3. marca se je v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici vršil redni letni občni zbor ZSKP; bil je 19. od ustanovitve. Udeležili so se ga poleg odbornikov še številni člani društev in pevskih zborov.

POROČILO PREDSEDNIKA IN ODBORNIKOV

Uvodno poročilo je imel predsednik dr. K. Humar, ki je poudaril nekaj splošnih ugotovitev pri našem kulturnem delu, pozitivnih in negativnih. Za njim je podala poročilo tajnica dr. Marilka Koršič-Čotar. Analizirala je vse glavne pobude, ki so jih ZSKP oz. včlanjene organizacije izvedle od zadnjega občnega zbora, ki je bil v začetku marca 1979.

Iz njenega poročila je razvidno, da je bilo kulturno delo ZSKP zelo razgibano in je zajelo številna področja: kulturne večere, dramske prireditve, glasbeno ustvarjalnost od pevskih koncertov do instrumentalnih nastopov, preko pevskih revij in festivalov do zabavnih manifestacij in strokovnih tečajev. Vsa raznolikost delovanja je potem prišla še bolj do izraza pri poročilih posameznih društev in pevskih zborov.

Iz njenega poročila naj posebej poudarimo sodelovanje slovenskih zborov na raznih pevskih manifestacijah pred italijanskim in furlanskim občinstvom. Tako je zbor Lojze Bratuž nastopil s samostojnim koncertom v gradeški baziliki sv. Evfemije, sodeloval na reviji furlanskih zborov v Camino al Tagliamento, na reviji goriških zborov v cerkvi sv. Ignacija v Gorici. Moški zbor Mirko Filej pa je nastopil v Ločniku in na srečanju moških deželnih zborov v Tržiču; srečanje je organiziral moški zbor Grion. Če ni še več sličnih izmenjav, je krivda bolj na italijanski in furlanski strani, kjer je veliko manj sličnega delovanja kot pri nas.

Poročilu tajnice je sledilo poročilo blagajnika Viktorja Prašnika in nadzornega odbora, katero je podal Ciril Koršič. Poročilom odbornikov so sledila poročila posameznih društev in pevskih zborov.

NEKAJ SPLOŠNIH UGOTOVITEV

V Zvezi slovenske katoliške prosvete so včlanjena društva iz naslednjih krajev: Gorica, Podgora, Števerjan, Štandrež, Doberdob. Pevski zbori Lojze Bratuž, Mirko Filej, Rupa-Peč ter Slovenski mladinski kulturno-rekreativni klub (SMREKK).

V sklopu teh društev delujejo še mladinski zbori in sicer Kekec v Gorici ter mladinski zbori v Podgori, Števerjanu, Štandrežu, Doberdobu in v Rupi. Nadalje naslednje glasbene skupine: Lojze Hlede in Zamejski instrumentalni kvintet v Števerjanu ter Nova misel v Podgori.

Poleg tega ZSKP skrbi še za tri centre glasbene šole v Gorici, v Štandrežu in v Doberdobu. Letos obiskuje ta glasbeni pouk blizu sto gojencev. Imamo tudi dramske skupine odraslih in mladine. V preteklem letu so delovale v Števerjanu, Gorici, Štandrežu in Doberdobu. Seveda imajo društva še svoje svojske dejavnosti kot so šport, fotografija in še kaj.

Prav ob občnih zborih more človek dobiti pregled čez celotno kulturno, prosvetno, rekreacijsko, športno in tudi vzgojno delo, ki se vrši po posameznih društvih in pevskih zborih. Mnogokrat o tem ni poročil v dnevnem ali tedenskem tisku, šele na občnem zboru pride do skupnega pregleda, ki priča, da je bilo tudi v preteklem letu takega udejstvovanja veliko, več kot si navadno mislimo.

Poročila včlanjenih organizacij

ŠTEVERJAN

Začnimo pri najvišji vasi, v Števerjanu. Poročilo je prebral Aleš Pintar in je iz njego razvidno, da so bili Števerjanci zelo delavni. Imajo dva pevska zbora, mešanega in mladinskega, dva ansambla, dramsko skupino, ki je naštudirala igro Srenja, športno društvo Brda, fotoklub. Izdajajo vsak mesec Števerjanski vestnik. Največja prireditev je bil IX. zamejski festival narodno zabavne glasbe v juliju. Pripravili so kulturne večere, koncerte, dramska gostovanja, vzgojna predavanja in športni teden ter razne rekreacijske pobude. Veliko pripomore k temu razvejanemu delovanju župnijski Dom, kjer ima društvo svoj sedež in možnost dela.

PODGORA

Je to vas, ki vedno bolj izgublja svoj slovenski značaj. Domače društvo nima svojih prostorov. To sta objektivni težavi, da je bilo delo tega društva manj razgibano kot bi sicer lahko bilo. Kljub temu je tam zrastla glasbena skupina Nova misel, ki jo v glavnem sestavlja prav domača mladina.

ŠTANDREŽ

Na prosvetnem polju je še vedno zelo delavna vas. V okviru društva imajo mešani pevski zbor, ki je med letom večkrat nastopil v domači vasi in drugod. Odlična je dramska skupina, ki je pripravila dve premieri, Cvetje hvaležno odklanjamo in Strogo zaupno. Ta skupina se je uveljavila ne samo v našem zamejskem prostoru, temveč tudi v Sloveniji, saj so nastopili tudi na zaključnem republiškem srečanju amaterskih skupin v Ljutomeru 26. maja 1979, kjer so bili nekateri igralci tudi nagrajeni.

Naj posebej omenimo, da je ta skupina obenem z ansamblom Lojze Hlede gostovala v ZDA (Cleveland, Faierfield, New York) s Komedijo v komediji, pa bomo razumeli, da gre za res delovno dramsko skupino.

Zelo delaven je tudi mladinski zbor, ki poje že 25 let pod vodstvom Elvire Chiabai in pa glasbena šola, ki zbira h glasbenemu pouku domačo mladino.

GORICA

V našem mestu ima kulturno in tudi vse ostalo (izven cerkveno in politično) življenje svoj center v Katoliškem domu. Tu vadita oba zbora Mirko Filej in Lojze Bratuž, tu imajo sedež prosvetno društvo »M. Filej«, ZSKP, SMREKK, tu se zbirajo skavti in skavtinje, volčiči in veverice, tu je sedež Olympie in Združenja cerkvenih pevskih zborov. Velika dvorana služi za večje prireditve, manjša za pevske vaje in druge manifestacije.

Poročilo o kulturnem življenju v Gorici zajema ne samo aktivnost goriškega prosvetnega društva, temveč tudi zbora Mirko Filej, zbora Lojze Bratuž, akademskega društva SMREKK, mladinskega zbora Kekec in seveda prireditve ZSKP same.

Ni mogoče, da bi vse tukaj omenili, dovolj, da spomnimo na Cecilijanko, ki ostaja slej ko prej najbolj kvalitetna revija zborov v našem zamejstvu, pa gostovanja zamejskih dramskih skupin iz Slovenije ter Koroške, kulturne večere, ki so bili v Gorici še najbolj številni, instrumentalne koncerte tako orgelske kot druge, glasbeno šolo, ki ima svoje prostore na Placuti, plesni tečaj, ki ga je organiziral SMREKK, teološki tečaj, ki se pravkar vrši, in tečaj za pevce in zborovodje.

Med dejavnostmi v Gorici ne smemo prezreti Ljudskega radia. Slovenske oddaje na tej privatni postaji so v skrbi ZSKP oz. nekaterih njenih članov. Gre za glas, ki se še najbolj sliši po goriški deželi tostran in onstran državne meje.

DOBERDOB

Poročilo o pobudah doberdobskega društva Hrast je prebrala tajnica dr. Franka Ferletič. Njeno poročilo je bilo izčrpno in je zajelo celotno prosvetno dejavnost v Doberdobu. Prednjači pevski zbor, ki je med najboljšimi pri nas in se je udejstvoval tako doma kot drugod z gostovanji. Zelo živo je tudi delo mladih, tako pevsko v mladinskem zboru, kot na odru, kjer so pripravili več nastopov. Glasbena šola deluje že več let in je dobro obiskana. Iz te šole je izšlo že nekaj obetajočih talentov, ki smemo upati, da ne bodo ostali zakopani. Največja manifestacija je bil Praznik pomladi na velikonočni ponedeljek.

PEVSKI ZBOR RUPA-PEČ

V teh dveh vaseh nimajo prosvetnega društva, zato se, kar je kulturnih pobud, odvijajo v okviru pevskega zbora. Ta je zelo delaven. Poleg mešane zasedbe nastopajo še v moški zasedbi. Živahen je mladinski zbor. Rupa-Peč premore torej kar tri zbore, ki vsi nastopajo tudi izven domače vasi. Naj povemo, da številni pevci pojejo še pri zborih Mirko Filej in Lojze Bratuž in priznali bomo, da je rupenska in pečanska mladina silno zavzeta za petje, četudi jih pri tem najbolj ovira dejstvo, da nimajo doma primernega sedeža. Največja domača manifestacija je Praznik frtalje, ki mu navadno sledi še Prvi maj. Lani je slednji odpadel zaradi slabega vremena.

* * *

Skušali smo strniti številna poročila, vendar tako, da bi nič bistvenega ne izpustili. Upamo, da nam je uspelo. Zato zaključujemo ta pregled z občnega zbora ZSKP v Gorici z izidom volitev. Ponovno je bil izvoljen za predsednika dr. K. Humar, v nadzorni odbor in razsodišče pa v glavnem isti člani.

RESOLUCIJE

Med debato je občni zbor sprejel naslednje resolucije: Pošlje se protestno pismo deželnemu odboru Furlanije-Julijske krajine, ker ni prav, da goriški Avditorij nosi naziv po furlanski kulturi. Gorica je mesto treh kultur: furlanske, italijanske in slovenske; zato bi moral Avditorij tudi v svojem nazivu izražati to dejansko stanje.

Izglasovala se je tudi resolucija, da za slovenske šole zahtevamo enoten šolski okraj za celo našo deželo. To naj se izpelje ob prihodnji reformi poverjenih dekretov.

Tretja resolucija je poziv na parlament in vlado, da sprejmeta in izpeljeta zakon o globalni zaščiti slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji-Julijski krajini v soglasju z Osimskimi sporazumi.

Kriza duhovnih poklicev je značilna za Zahod

Južnotirolski škof Jožef Gargitter iz Brixna je postavil v središče svojega letošnjega postnega pastirskega pisma skrb za duhovne poklice, kajti njihovo število počasi, a stalno pada tudi v njegovi škofiji kakor je to značilno za vse zahodnoevropske države. Ta pojav časovno sovpada z vzponom v gospodarstvu, ki sicer ni proti Bogu in krščanstvu, vendar predstavlja skušnjavo našega časa, saj škoduje duhovnosti. Cerkev bo tudi v bodoče neprestano opozarjala, v čem je polni smisel življenja. To pa zadeva celotno božje ljudstvo. Bog hoče, da pojmujemo Cerkev kot skupnost vernikov. To pojmovanje je bilo v prvih stoletjih krščanstva splošno razširjeno, kasneje pa se je izgubilo. Današnji čas zahteva od nas vseh, da si ga znova osvojimo.

Italijo pretresajo dnevni škandali

V začetku preteklega tedna je rimski sodnik Alibrandi izdal 49 zapornih povelj proti devetim finančnim funkcionarjem pri osrednjem denarnem zavodu Italcasse in nekaterim industrijcem, ki jih je obtožil, da so podeljevali velika posojila podjetjem, ne da bi bili pri tem zahtevali predpisana jamstva. Nekateri trdijo, da se je Alibrandi odločil za ta senzacionalni ukrep, da bi se znesel nad vsemi, ki naj bi bili krivi, da so pred dvema tednoma zaprli njegovega sina, ki je že večkrat sodeloval pri neofašističnih akcijah.

Zavod Italcasse (Istituto di Credito delle Casse di Risparmio) je bil ustanovljen leta 1919 predvsem z namenom, da podpira hranilnice in jim v zadregi priskoči na pomoč. V letih 1970 do 1977 so člani upravnega sveta te finančne ustanove s preveliko velikodušnostjo, mimo bančnih pravil in brez potrebnih jamstev lahkomiselno odobravali velike kredite nekaterim podjetnikom.

Med njimi so bili tudi trije bratje Caltagirone, po rodu s Sicilije, ki sedaj živijo v Kaliforniji. V Italiji so imeli v svojih rokah nad 500 gradbenih podjetij, ki pa so skoro vsa zašla v stečaj. Denar so si izposodili pri velikih kreditnih zavodih, tako tudi pri zavodu Italcasse. Ta jim je leta 1977 posodil kar 209 milijard lir, toda bratje so samo tretjino izposojenega denarja nakazali pridruženim podjetjem, ostali denar pa so si ohranili zase. Zato je rimsko sodišče sredi februarja izdalo zaporni nalog za vse tri brate.

Eden od bratov Caltagirone, Gaetano, si je znal ustvariti dobre zveze tudi z demokrščanskimi krogi. Med njimi je bil Franco Evangelisti, ki pripada Andreottijevi struji. V Cossigovi vladi je postal minister za trgovinsko mornarico. Ta minister, ki se je svoj čas pisal Guglielmo Oberdan, pa si je dal ime in priimek spremeniti, češ da mu politično škodita, je podal časnikarjem lista »La Repubblica« izjavo, v kateri je med drugim dejal: »Svoj čas Caltagirone ni bil odvraten nikomur in tudi njegov denar, če sodimo po tem, da je finansiral razne struje v DC, ne. Kakor je zalagal z denarjem našo (tj. Andreottijevo strujo), tako je dajal denar tudi Fanfanijevi, dorotejcem in struji Forze Nuove. Na slavjih, ki jih je prirejal Caltagirone, so bili vsi: ministri in politiki prvega reda, cvet sodnikov, znani časnikarji, pa še poveljniki karabinjerjev in finančnih straž.«

Seveda so te izjave spravile v zadrego demokrščanske veljake. Neposreden učinek vsega je bil, da je moral Evangelisti nemudoma odstopiti, namesto njega pa je Cossiga imenoval senatorja Signorella.

Da mera denarnih škandalov še ne bi bila polna, so pa posrbeli italijanski poklicni nogometaši. Kot znano, je v Italiji zelo priljublejn Totocalcio, tj. nogometna stava. Pa sta prišla dva igralca Totocalcia v Rimu na misel, da bi igralce pred tekmami podkupila tako, da bi igrali v smislu, kot sta onadva izid tekem napovedala. Plačala naj bi bila igralcem (teh naj bi bilo 27), visoko podkupnino. Ker pa izidi nekaterih tekem niso potekli po njunih željah, sta pri rimskem sodišču igralce obtožila, da so ju ogoljufali. Preiskava je še v teku.

Spomenica salvadorskih duhovnikov

248 duhovnikov, redovnikov in redovnic, ki delujejo v srednjeameriški državi El Salvador, je poslalo vojaški vladi, gospodarstvenikom in javnim oblastem spomenico, v kateri se zavzemajo za pravično reševanje krize, v katero je v zadnjih letih država zašla. Podpisniki poudarjajo, da je treba ločiti med prevratniki in tistimi, ki se bojujejo za boljše razmere v državi in samo terjajo spoštovanje človekovih pravic. Cerkev, pravijo v spomenici, je dolžna oznanjati evangeljski nauk. Ko to dela, s tem še ne podpira prevratniških elementov. Toda država bi se morala prizadevati za boljše zakone. Neizpolnjene obljube prebivalstvo razburjajo, nasilni ukrepi pa povzročajo še večjo napetost. Vsekakor uporaba sile ne prispeva k utrditvi miru v državi.

Razmah ustanove »Opus Dei«

Ustanova »Opus Dei« je nastala leta 1928 v Španiji. V teku časa se je zelo razmahnila. Po zadnjih podatkih ima 72.000 članov, ki delujejo v 87 državah. Zaposleni so na 497 univerzah in visokih šolah, na 52 radijskih in televizijskih postajah, v 12 filmskih podjetjih, v 694 tiskarnah in 38 časiposnih agencijah.

ŠTIRI PRILOŽNOSTI ZA PREVERJANJE V POSTU

BOGAT JE, KDOR DAJE

Ne, ni pomota v naslovu: Bogat je, kdor daje, in ne: Bogat je, kdor ima. Res je sicer, da ljudje mislijo, govorijo in se obnašajo drugače. Po njihovem je bogat, kdor ima. Čim več ima, tem bogatejši je. Čim več si privošči s tem, kar ima, za tem srečnejšega velja. In kdor hoče ostati bogat, naj nikar ne daje, ali kvečjemu tako, da dobi dvojno nazaj. Sicer bo postal revež. Zato pa velja: Bedak je, kdor daje; bogat je, kdor si privošči in uživa.

Tako modrovanje ni nič novega, je pa najbrž danes bolj razširjeno kakor je bilo včasih. Živimo pač v družbi, ko si človek s tem, kar ima, lahko vse več privošči kakor nekdaj. Privošči si lahko svojo hišo, vikend, dobro opremljeno stanovanje, avto ali celo dva, televizor in še celo vrsto drugih aparatov, da o oblekah, potovanjih, praznovanjih, o jedi in pijači sploh ne govorimo. In nekaj rezerve za prihodnost je tudi potrebno, če je le mogoče, v devizah ali celo v čistem zlatu. Blagor mu, kdor ima! Bogat je, kdor ima.

Prelat dr. Alojzij Šuštar je dan po svojem imenovanju za ljubljanskega nadškofa predaval pred zelo številnimi poslušalci v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici o človekovi odgovornoti. Dr. Šuštar bo prejel škofovsko posvečenje na belo nedeljo 13. aprila v ljubljanski stolnici

VAŽNEJŠE JE BITI KOT IMETI

A kaj ima od tega, da je bogat? Kaj od tega, da si lahko veliko (čeprav ne ravno vsega) privošči? Ali je tudi srečen? Tisti, ki niso bogati, ki si ne morejo veliko (ali skoraj ničesar) privoščiti, navadno tako mislijo. Življenjska izkušnja pa je bila od nekdaj drugačna.

Danes ni treba hoditi daleč, da doživimo, da niso srečni vsi bogati. Seveda s tem nikakor ni rečeno, da so vsi reveži srečni. Človek je pač tak, da si želi bogastva in sreče in misli, da si z bogastvom zagotovi tudi srečo. Slabe izkušnje ljudi ne izučijo. Imeti in uživati, pridobivati in ne dajati proč, uživati in se veseliti je in ostane geslo za večino.

Kristjani nismo drugačni, tudi če ponavljamo besede iz pridige na gori: Blagor ubogim! Tudi če vemo za Kristusovo svarilo o nevarnosti bogastva. Tudi če nas tu in tam vznemirja Kristusova beseda: Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi. Tudi če nam tu in tam pride na misel prilika o bogatinu in Lazarju ali o oskrbniku, ki je moral nenadoma umreti in vse pustiti drugim. Tudi kristjani smo pač ljudje...

Včasih pa se vendarle zgodi, da ljudje začnejo razmišljati o tem, kdo je bogat in srečen, kaj pomeni »imeti« in kaj »dajati«. Neverni, ki božje besede ne poznajo ali se zanjo ne zanimajo, začnejo o tem razmišljati ob človeškem izkustvu. Zadnja leta povsod po svetu naraščajo taka razmišljanja v knjigah in člankih po revijah in časopisih, na kongresih in simpozijih, na tečajih in zborovanjih.

Tudi za kristjane velja to človeško izkustvo; a božja beseda njegov smisel globlje osvetli. V luči evangelija dobijo besede »imeti« in »dajati« vse drugačen pomen, ne da bi božja beseda hotela človeku zagreniti uživanje tega, kar ima. Opozarja pa, da to nikakor ni vse, niti ne prvo in poglavitno.

Večjega pomena je, kaj si, kakor pa, kaj imaš; kaj daješ drugim, kakor pa, kaj uživaš sam. Tudi tisti, ki tega zase ne upoštevajo, slutijo in priznajo izzivalnost teh spoznanj, tudi če niso brali znane knjige judovskega filozofa Fromma Imeti ali biti.

Postni čas nudi priložnost, da preverimo sami pri sebi resničnost besede: Bogat je, kdor daje. Toda resničnost in veljavnost te besede bo preveril in doživel le, kdor bo poskusil z dejanjem in se ne bo izgubljal v teoretičnem razmišljanju in praznem govoričenju in izgovarjanju, ki pomeni le beg pred odločitvijo in dejanjem. Odločitve in dejanja pa so na primer tale:

DOBRA BESEDA NIČ NE STANE, PRAVIJO

In vendar je marsikdo ne zna in ne more dati. Ali ni velik revež, kdor drugemu niti dobre besede ne more dati? Ali ni bogat, kdor da dobro in prijazno besedo vsakomur, ki ga sreča, in z njo ne skopari?

Ravno ob tem, da daš drugim dobro, lepo, prijazno, resnično, pametno, tolažilno besedo, bodo ljudje odkrili, kako bogat si. Še več, odkrili bodo, da si dober, in veseli bodo tvoje dobrote in tvojega bogastva. Še sami bodo postali bogati in dobri in pri tem srečni.

Na svetu je tako žalostno — že v družinah, med sosedi in sorodniki, pri delu in v družbi — ker so ljudje tako revni, da si še dobre besede ne morejo dati. Notranje bogat, kot človek in kot kristjan, je, kdor daje dobro besedo iz dobrega srca. Prva priložnost za preverjanje v postnem času, ali smo bogati.

ČAS JE ZLATO, PRAVIJO

Cena zlata je zadnje čase silno poskočila. Kdor si ga more privoščiti, je res bogat. A kaj narediti z njim? Še žeje si ne more pogasiti.

Pustimo ob strani trgovce z zlatom in se v prašajmo, kako je s časom. Smo res taki reveži, da za nikogar nimamo časa, ne mož za ženo, ne starši za otroke, ne prijatelj za prijatelja? Kdor sicer ima čas, pa ne ve kaj početi z njim, mu je dolgčas. Revež je zato, ker ga ne zna dati drugim.

Kdor pa nima časa za druge, ne zna, noče ali ne zmore dati časa nikomur, s tem odkriva na drug način, kakšen revež je. Čas ga preganja in nad njim gospoduje, ga usužnjuje in tlači, namesto da bi mu nudil možnost, da bi bil srečen in bi drugim dal nekaj od tega.

Kdor pa časa ne zapravlja, ampak najde in ima čas za druge in ga drugim tudi privošči in da, je radodaren in bogat. Druga priložnost za preverjanje v postnem času, ali smo bogati.

POMAGAJ SI SAM, IN BOG TI BO POMAGAL

Lepa misel, saj spodbudi človeka k zaupanju vase in še božjo pomoč mu obljublja. A stavek je lahko tudi sebičen izgovor, češ, meni ni treba, da bi ti pomagal, lahko te prepustim samemu sebi in Bogu.

Kako revni so ljudje, ki ne morejo ali nočejo nikomur pomagati! Po-moč pomeni moč: sam imam toliko moči, da drugemu pomagam in mu dam nove moči. Kdor noče in ne more pomagati, pač dokazuje svojo nemoč, pa naj se še toliko baha, kaj ima in kaj zmore.

Kdor pomaga, je bogat in močan. Kdo še ni doživel, kako veliko lahko pomaga, tudi če nima drugega kakor iskreno pripravljenost, bratsko sočutje, toplo solidarnost in dobro voljo! Kdor to pokaže, že pomaga, in navadno najde pot do še druge pomoči. Pa se odkrije, da je bogat, ker more veliko dati drugemu, ki potrebuje pomoči. Tretja priložnost za preverjanje v postnem času, ali smo bogati.

VSAK ZASE IN BOG ZA VSE, PRAVIJO

Geslo poudarja pomen in dostojanstvo, odgovornost in posebnost vsakega človeka in božjo skrb za vse ljudi. Ali ni tako prav? Lahko pa tudi pomeni: Meni bližnji ni nič mar. Kar imam, je moje in zame. Njegovega ne maram in svojega mu ne dam.

Toda koliko je takih, ki imajo premalo svojega, da bi mogli živeti, kaj šele človeško dostojno živeti, ki so lačni, ki jih zebe, ki nimajo zdravil, ki umirajo na cestah! In morda zato nimajo dovolj svojega, ker jim tisti, ki imajo dovolj in trdijo, da njihovega ne marajo, kradejo ali pritrgavajo to, kar bi po naravnih, človeških in božjih pravicah pripadalo tudi njim.

Danes na svetu revnejši postajajo vedno revnejši in bogatejši vedno bogatejši. Lahko je v izobilju zapreti se v svoj svet in ponavljati v svojem bogastvu: Vsak zase in Bog za vse; njihovega ne maram in svojega ne dam.

Kaj pa če Bog resno zahteva, da dam od svojega, da delim z bratom, morda ne ravno na polovico, a vendar tako resno, da se bo delitev njemu in meni nekje poznala?

Miloščina, ki je nekdaj v krščanskem življenju imela veliko vlogo, je danes prišla na slab glas. In to iz dveh razlogov. Prvič je človeka sram prositi za miloščino. Njegovo osebno dostojanstvo mu to brani, ker se zaveda, da ni nič manj kot drugi in da ima pravico do človeka dostojnega življenja. Drugič pa zato, ker so se včasih — in morda še danes — nekateri z miloščino pred Bogom hoteli odkupiti, in to prav poceni, s prav majhno miloščino ubožcu ali v pušico v cerkvi.

In vendar so razmere po svetu še vedno take, da veliko ljudi živi in mora živeti od dobrodelnosti drugih. V deželah v razvoju, v misijonih, v cerkvenih ustanovah, po samostanih in župnijah, ob nesrečah in naravnih katastrofah brez gmotne pomoči drugih ni mogoče shajati.

A kakšna revščina se pokaže pri mnogih bogatih, ko gre za to, koliko dajo za druge, za Rdeči križ, za reveže, za lačne otroke, za pomoč deželam v razvoju, za misijone, za Cerkev? Nekaterim popolnoma manjka čut za sorazmernost med tem kar porabijo, ne, kar potrošijo in razmečejo zase, morda celo v škodo svojemu zdravju in ugledu, in med tistim, kar dajo za druge. O kakšni delitvi ni govora.

Legenda pripoveduje, da je bilo ljudem, ki so čakali na vstop v nebesa, sporočeno, da bo treba plačati vstopnino. Reveži so bili v zadregi, ali boto to zmogli. Nekega bogatega človeka pa to ni skrbelo. Le tega ni vedel, v kateri valuti ali morda celo v zlatu bodo pobirali vstopnino. Samozavestno je nastopil, ko je prišel na vrsto. Sv. Peter pa mu je pojasnil, da ga zlato in devize, ki jih ponuja, prav nič ne zanimajo. Edino vrednost da ima, kar je kdaj dal za druge, za reveže, v dober namen. Bogatin se ni mogel spomniti, da bi bil kdaj kaj dal za druge. Ni mogel najti, kar bi bil dal, našel je le, kar je imel...

Bogat je, kdor daje. Četrta priložnost za preverjanje v postnem času, ali smo bogati.

NADŠKOF DR. ALOJZIJ ŠUŠTAR

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Deseta zbirka pesnika Štefana Tonklija

Minilo je komaj 14 dni, ko smo javili izid zbirke pesmi goriškega pesnika duhovnika Štefana Tonklija, ki je pod psevdonimom Venceslav Sejalec izdal knjižico »Nekje studenec žubori«. Pa moramo k temu dodati, da je konec prejšnjega tedna izšla še nova zbirka pesmi, ki jih je 29 ter nosi naslov »Samotno drevo«. Tudi to pot je za avtorja označen Venceslav Sejalec.

V razponu od 1934-1980 je tako Štefan Tonkli izdal v samozaložbi kar deset zbirk svojih pesmi. Naj jih danes ob tem za pesnika samega kot za zamejsko književnost pomembnem trenutku naštejemo:

1. Pesmi, Trst 1934; 2. Bežni oblaki, Gorica 1948; 3. Neurejeni venec, Buenos Aires 1950; 4. Kaj si bolečina, Gorica 1969; 5. Na križpotjih cest stojim, Gorica 1976; 6. Argentinsko-slovenski odmevi, Gorica 1978; 7. Bodi črka srčna kri, Gorica 1979; 8. Prigodne, Gorica 1979; 9. Nekje studenec žubori, Gorica 1980; 10. Samotno drevo, Gorica 1980.

S temi svojimi zbirkami je Štefan Tonkli nedvomno obogatil slovensko poezijo z vrsto vsebinsko globokih in slogovno privlačnih stvaritev in si je v zgodovini slovenskega slovstva pridobil častno mesto. Ko mu ob izidu zadnje jubilejne zbirke čestitamo, izražamo eno samo željo: da bi še dolgo zahajal na pesniški Parnas, nas pa razveselil še z novimi stvaritvami njegove slovensko čuteče in nežno uglašene nesmrtne duše. - *jk*

Iz zadnjega pisma msgr. Alojzija Turka goriškim prijateljem

Ko človek pride v leta, se kar vrstijo razne obletnice dogodkov, ki so pomenili važen datum — seveda v kolikor je na svetu sploh kaj važnega v življenju.

Za posameznike je to sicer zelo važno in pomembno, a za zgodovino in človeštvo nič ne pomeni. Posameznik se pač izgubi v množici štirih milijard ljudi, kolikor jih je sedaj menda na zemlji, kakor kapljica v morju. Človek si včasih domišlja, da nekaj pomeni v svetu, a ko izgine, ga hitro pozabijo, kakor da ga nikdar ni bilo in zgodovina teče dalje...

Celo pri vladarjih sveta in znanstvenikih svetovnega slovesa ni nič boljše, četudi se ljudje pogosto vprašujejo: kaj bo, ko tega ali onega državnika, papeža, škofa, znanstvenika več ne bo? Življenje bo šlo svojo pot naprej, četudi bi lahko še veliko dobrega ali slabega naredili, kot nam dokazuje zgodovina zadnjih desetletij. Nobeden izmed njih ne bo ostal, pa če bi mu tudi prerokovali deset tisoč let kot je to bilo z Maocetungom.

BOŽIČ V BEOGRADU

Na božič sem imel v Beogradu polnočnico v kapeli Marije Pomagaj, kjer so slovenske usmiljenke. Včasih jih je bilo zelo veliko, čez petdeset, a sedaj jih niti 30 ni več. Tamkaj mašujem vsak dan, zato smatrajo, da je to »moja« kapela-župnija. Dopoldne je bila v katedrali pontifikalna maša g. nadškofa Bukatka, a zvečer sem somaševal z apostolskim nuncijem, ki se je okorajžil, da je srbsko maševal in pridigal.

Makedonske katoliške sestre vzhodnega obreda so prosile, da bi jim držal duhovno obnovo za novo leto, ker je to edina priložnost, da se lahko vse zberejo, a obenem praznuje ena izmed sester srebrni jubilej redovniškega življenja. Ker so razmere, v katerih živijo, izredno težke in nenormalne, so zares potrebne vzpodbude in poguma, da bi vzdržale, vztrajale. Njihova prisotnost je za tamkajšnje vzhodne grško-katoliške vernike izredno pomembna.

SESTRE EVHARISTINKE

Sestre evharistinke so med vojno in bolgarsko okupacijo Makedonije silno trpele. Bile so izgnane, ostali sta samo še dve starejši redovnici. Zdelo se je, da bo z njima družba evharistink v Makedoniji izumrla. A ko se je smrt obema resno približala, takrat je uspelo na izredno čuden način in po težavah, ki so se zdele nepremostljive, dobiti nekaj deklic, ki so končale pri sestrah zunanjo osemletko, pozneje pa noviciat, toda izven Makedonije. Sedaj šteje makedonska sestrska skupnost 19 članic, oni dve stari sestri pa sta v starosti 90 let umrli.

Pri oživitvi, ki je nedvomno sad trpljenja in molitev pokojnih makedonskih sester evharistink, sem od vsega začetka največ pomagal, pa me zato smatrajo za »svojega« in zato tudi želijo, da že toliko let vodim zanje duhovne vaje, razne konference in duhovne obnove. Četudi težko, sem se prošnji odzval, ker vem, kako je potrebno in koristno. Saj jim je v danih razmerah to edina moralna pomoč in tolažba. Sedaj imajo tudi v Skopju svojo hišo z noviciatom. Vsega imajo sedaj pet postojank: Skopje, Gevgelija, Strumica, Nova Mala in Radovo.

GENERALNI VIKAR V SKOPJU

Med zadnjo vojno je skopska škofija vse izgubila. 6. aprila 1941 je nemška bomba zažgala in uničila škofijo, kjer je bilo tudi župnišče. Uničeni so bili vsi dokumenti, vse matične knjige. Tudi škof dr. Smiljan Čekada, ki je komaj nekaj mesecev prej po smrti škofa Gnidovca (umrl 3. februarja 1939) prevzel škofijo (8. decembra 1940), je bil ranjen, da so ga le s težavo rešili iz gorečih ruševin. Odšel je na zdravljenje, ker ni vzdržal stalnih alarmov. Tako sem ostal takrat za škofijo in župnijo v Skopju sam z vsemi mogočimi dolžnostmi in pooblastili. Po odhodu g. Kordina in njegovi smrti sem kot generalni vikar ostal v Skopju do leta 1954.

(Konec prihodnjič)

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Člani vsedržavnega sveta DC so izvolili za novega glavnega tajnika stranke Flaminia Piccolija, predsednik pa je postal Arnaldo Forlani. Zanju so glasovale skupine, ki so na zadnjem kongresu DC odobrile Donat Cattinovo »preambulo«, tj. izjavo, ki zapira pot komunistom v vlado.

■ V Rimu je prišlo do atentata na tiskarno, v kateri se tiska dnevnik »Il Secolo d'Italia«, ki je neofašistično usmerjen. Pri tem je bilo ranjenih 6 oseb, ena od njih zelo hudo. Gmotna škoda v tiskarni je velika. Odgovornost za atentat si je prevzela skupina »Ronde territoriali antifasciste«.

■ Člani Armade za osvoboditev Armenije so v Rimu izvedli nov terorističen napad na sedež tamkajšnje turške letalske družbe. Eksplozija peklenskega stroja je terjala dva mrtva in 13 ranjenih. Armenski nacionalisti se borijo predvsem za osvoboditev tistega dela dežele, ki spada danes pod Turčijo. Trenutno Armenci nimajo svoje države. En del spada pod Sovjetsko zvezo, drugi pa pod Turčijo, kjer so Turki med leti 1917 in 1920 pobili poldrugi milijon Armencev.

■ V Južnem Kitajskem morju je trgovska ladja tržaškega Lloyda »L'Esquilino« rešila in sprejela na krov kar 113 vietnamskih beguncev, ki so osem dni preživeli na odprtem morju v majhni ladjici. Nesrečnežem je že pošlo vse gorivo, prav tako so bili na koncu z vodo in s hrano.

■ Nemški kancler Helmut Schmidt je obiskal ZDA, da se porazgovori s Carterjem o perečih vprašanjih, ki tarejo svet. Oba državnika sta iznesla svoja stališča, ki se v glavnem krijejo, vendar pa obstajajo tudi neke razlike. Zah. Nemčija ni za ostri kurz, ki ga po vdoru sovjetskih čet v Afganistan izvaja Carter zoper Moskvo, temveč zagovarja pogajanja s SZ. Treba je pač upoštevati, da ima ZR Nemčija osemkrat obsežnejšo trgovinsko izmenjavo s socialističnimi državami kot pa ZDA. Tudi glede bojkota olimpijskih iger v Moskvi se Schmidt ni pridružil Carterju ter je dejal, da se njegova vlada ne misli prenagliti, temveč bo raje počakala za odločitev do maja.

■ Predsednik francoske republike Giscard d'Estaing se je mudil devet dni na Bližnjem vzhodu in obiskal šest tamkajšnjih arabskih držav. Svojim gostiteljem se je skušal prikupiti s tem (v ozadju je seveda skrb za nafto), da je poudarjal pravico Palestincev do lastne države in zahteval umik Izraelcev z zasedenih arabskih ozemelj.

■ V baskovski deželi so imeli prve volitve za avtonomni parlament. Največ poslanskih mest (25) je dosegla stranka baskovskih nacionalistov, medtem ko je stranka skrajnih nacionalistov »Herri Batsuna«, ki se zavzema za popolno odcepitev Baskije od Španije, prejela 11 poslancev, vendar v novem parlamentu ne misli sodelovati. Socialistična stranka si je osvojila 9 sedežev, vsedržavna Zveza demokratičnega centra 6, druga baskovska stranka »Euskadi Ezquerra« tudi 6, komunisti pa komaj enega.

■ Vjačeslav Molotov, z rojstnim priimkom Skrjabin, je 9. marca 1980 nekje v bližini Moskve spolnil 90 let življenja, ne da bi se ga uradna Rusija kaj spomnila. Zvesto je služil Stalinu, bil dolgo časa sovjetski zunanji minister, podpisal žalostno slavni nenapadalni pakt med nacistično Nemčijo in Stalinom, se proslavil po zadnji vojni na mirovnih konferencah s svojim »njet« (ne), po smrti Stalina pa kmalu padel v pozabo, ko je Hruščev razkril Stalinove zločine. Z nekaj besedami ga še omenja sovjetska Enciklopedija, medtem ko sta dva njegova sodobnika in zvesta Stalinova opričnika Georgij Malenkov in Lazar Kaganovič iz Enciklopedije sploh izpadla. Kar ohranja spomin na Molotova v zahodnem svetu, su »molotovke«, doma pripravljene zažigalne steklenice, ki jih levičarski elementi, tudi v Italiji, pogosto uporabljajo v svojih pouličnih izgredih.

■ Ko je vse kazalo, da bo v zadevi ameriških talcev v Teheranu prišlo do preokreta in bodo morali islamski študentje izročiti talce revolucionarnemu svetu, se je stvar spet zapletla. Množične manifestacije zoper zunanjega ministra Gotbzadeha, ki da je privolil v premestitev talcev, so grozile, da pride do odprtega soočenja med študenti in vlado. Nastopil je sam Homeini ter izjavil, da podpira zadržanje islamskih študentov.

■ Voditelj belcev v novi južnoafriški državin Zimbabve (bivši Rodeziji) Ian Smith je pozval svoje rojake, 230.000 po številu, naj zaupajo izjavam črnskega voditelja Roberta Mugabeja, ki je prepričljivo zmagal na zadnjih volitvah, naj ne zapustijo države in naj se ne bojijo zaplembe svojih zemljišč ali drugih preganjanj.

Misijonska postna pobuda na Goriškem

BODIMO ODPRTI DO VSEGA SVETA

Vse človeštvo, bližnje in daljno, pričakuje, da se skupnost vernih prebudi iz spanja in odgovarjajoč na svoj krščanski poklic začne z delom za evangelizacijo. Da ponese današnjemu človeku veselo oznanilo, vest o odrešenju po Jezusu Kristusu. Ob neuspehu človeških pobud, da bi rešile človeka in napravile njegovo življenje bolj človečansko, se božja ljubezen znova predstavi v Kristusu, ki ga je Cerkev poslana oznanjat.

Vsa naša Cerkev in posamezni kristjani se morajo čutiti misijonarji v družini, župniji, v ustanovah, v okolju lastnega dela. Toda mora biti odprta tudi za ves svet: »Pojdite in učite vse narode...«

Ob dušnopastirski zavzetosti duhovnikov, redovnikov, veroučiteljev, vzgojiteljev in staršev, ki so aktivni na področju naše škofije, štejemo še kakih 20 misijonarjev, ki delujejo v škofiji Bouaké in drugod po svetu. Pri tem se večajo zahteve in prošnje so vedno bolj nujne: ne poslati novih oseb in pomoči je boleče in ponižujoče. Razne pobude, ki izhajajo iz postne misijonske akcije, naj bi bile od vseh sprejete z navdušenjem in se razširile na vsa področja, zlasti še mladinsko.

Če se bomo z vero in vnemo predali zorenju poslanstva naše Cerkve v službi človeštva, ne bodo manjkali velikodušni odzivi naših mladih, da ponudijo svoje življenje za duhovniško službo in misijonsko delo. K temu naj se pridruži konkreten prispevek naše ljubezni kot znak naše solidarnosti s tistimi, ki delujejo med lačnimi kruha in pouka.

Čudovita so dela, ki jih vršijo naši misijonarji in blagoslovljene njihove noge, ki prinašajo dobroto. Podprite jih z velikodušnostjo, ki ste jo vedno izpričali, da se bodo pričete akcije razvile, oznanjevanje evangelija in delo za človeški napredek pa razširila na tisto afriško zemljo, ki je postala del naše škofije. Sprejmite to moje vabilo in podprite pobude škofijskega misijonskega centra, ki si prizadeva, da bo to delo obrodilo obilne sadove.

PETER COCOLIN, goriški nadškof

P. Radko Rudež SJ (na skrajni levi), slovenski misijonar v Zambiji, eden od 44 misijonarjev (duhovnikov, redovnikov in laikov), ki so izšli iz goriške nadškofije. Lani mu je goriški misijonski center iz postne misijonske nabirke poslal prispevek 500.000 lir

Naš največji ideal

»Radi bi opomnili vso Cerkev, da njena prva dolžnost ostaja dolžnost evangelizacije, ki jo navdušuje vera in podpira beseda božja in nebeška evharistična hrana. Cerkev mora iskati vse poti, vsa sredstva "prilična in neprilična", da seje besedo božjo, da oznanja poslanstvo in rešitev, ki prihaja po tem, da je duša nemirna, dokler ne najde resnice in da ji pri tem nudi pomoč od zgoraj; če bodo vsi sinovi Cerkve postali neutrudni poslanci evangelija, bo v svetu nastopila nova pomlad svetosti in pomlajenosti, v tistem svetu, ki je žejen ljubezni in resnice.« (Iz poslanice papeža Janeza Pavla I.)

Naj nam te besede o potrebi misijonskega dela, ki jih je povedal nepozabni papež Janez Pavel I. pomagajo, da bi v letošnjem obdobju postne misijonske akcije tudi bolje razumeli misijonsko delo ter misijonom duhovno in gmotno pomagali.

To misijonsko prilogo poklanjamo naši slovenski škofijski skupnosti, da bi tako bolje razumela potrebe Cerkve, predvsem pa da bi razumela veselje, ki ga občutimo, ko sebe in svojo pomoč in zmožnosti darujemo bližnjemu.

Koncil je razglasil, da je »potujoča Cerkev že po svoji naravi misijonska, kajti njen izvor prihaja iz poslanstva Sina in iz poslanstva Svetega Duha, kot je to določil Oče« (Ad gentes 2).

Zato moramo mi, ki smo verni, vsakemu človeku dati možnost, da spozna nedotakljivo pravico, ki mu pripada: rešitev, ki mu jo Bog daje v Kristusu.

Božji darovi so v skladu z zakonom ljubezni: manj ko te darove poklanjamo drugim, manj jih imamo tudi mi; če pa s temi darovi obsipamo tudi druge, se v naših rokah množijo.

Še neka druga misel mora nas kristjane bodriti pri misijonskem delu, namreč ta, da je to delo res nekaj velikega, nekaj božjega. To ni samo neki bežen hobby kake osebe, ampak je to dolžnost, ki prihaja iz naročila, ki ga je dal Jezus v evangeliju: »Pojdite in učite ter pozivajte ljudi k veri, k edinosti...«

Pri evangelizaciji je poglavitne in prvenstvene važnosti molitev. To nam je sam Jezus povedal. Molitev mora postati prava navada vsega božjega ljudstva. Pri naši misijonski ljubezni in dolžnosti nam mora pomagati molitev in sicer molitev vseh: vseh ubogih in ponižnih, onih ki trpijo, bolnikov, otrok in odraslih. Molitev naj spremlja tudi velikodušna daritev Gospodu vsega našega trpljenja, bolezni in nevšečnosti. To je ogromen vir milosti za misijonarje in njihovo delo.

Zraven molitve pa je treba nuditi tudi materialno pomoč; treba je imeti pogum, da postanemo tudi sami revni med revnimi za misijone. Tem namreč primanjkuje vse: šole, zavodi, bolnišnice in druge socialne ustanove, pa tudi podpora za misijonarje in katehiste. Narodom, katerim oznanjamo Kristusovo vero, je treba pomagati tudi s tem, da jim nudimo pogoje za boljše življenje. To mora evangelizacijo vedno spremljati.

Predvsem pa se mora za misijone vsak sam zanimati, zanje delovati, dati zanje svoje življenje. Delati za to, da svet Kristusa spozna in ga sprejme, je največji ideal, ki ga lahko ima kristjan, ker ve, da je delo za misijone Gospodu prijetno, ki odgovarja Njegovim načrtom, Njegovim željam.

GIUSEPPE BALDAS

Oznanjujemo Kristusa, da rešimo človeka

To geslo, ki ga je škofijski misijonski urad izbral za letošnjo misijonsko postno akcijo, ima svojo osnovo in izvor v okrožnici papeža Janeza Pavla II. »Odrešenik človeka«. Malo je potrebno, da se prepričamo, kako sodobno je to geslo, ki ga hočemo na vseh področjih to leto uresničiti.

Prva ugotovitev je ta-le: človek je potreben rešitve. Vse človeštvo se utaplja ne samo zaradi vojn, grozovitosti, umorov, kradeža, krivic, o katerih nam vsak dan poročajo sredstva javnega obveščanja, ampak tudi zaradi občutka nezaupanja, ki je zajel človeka ter zaradi nemožnosti umakniti se pred dogodki in stvarmi, ki prihajajo nad nas. Vse to povzroča na daljšo dobo pesimizem, individualizem, brezbrižnost za dogajanje okrog nas, ki ni okužil samo civilne družbe, ampak začenja z okužbo tudi Cerkve.

Vsi potrebujemo rešenja, tako od lastnega nezaupanja kakor od materialne in moralne bede. Poskusov, da bi se človek tega rešil, je bilo že mnogo. Sadov pa zelo malo. Od kod naj pride torej rešitev? Za nas kristjane je odgovor jasen: samo Kristus lahko reši človeka v celoti.

Zato je treba Kristusa oznanjati, ga kričati, odpreti mu vrata in okna, kot je dejal sv. oče.

In ker ima človek nujno potrebo po duhovni in telesni rešitvi, smo mi kristjani dolžni človeku naš prispevek duhovne vrste (evangelizacija) in materialnega značaja (pospeševanje človeškega napredka). To je tudi razlog za letošnjo misijonsko postno akcijo. Milijoni ljudi čakajo na Kristusovo rešenjsko oznanilo in misijonarji gredo zato k njim, da jim ga ponesejo. In milijoni ljudi si tudi želijo materialne rešitve, da se osvobodijo revščine, lakote, bolezni, nevednosti, izkoriščanja človeka po človeku, in spet gredo misijonarji k njim, da jim prinesejo pristen človeški napredek.

Pričujočo prilogo je oskrbel škofijski misijonski center za slovenske vernike goriške nadškofije.

Morda bo kdo dejal, da kar je Gorica storila, dela ali bo še storila, je le majhna kaplja v velikem morju svetovnih problemov. Toda prav kaplja ob kaplji lahko dá hektolitre vode. In potem, če ta kaplja reši celotno ali delno enega samega človeka (ki je, ne pozabimo, nam v vsem podoben, torej naš brat), smo že nekaj napravili in nekaj je neizmerno več kot nič. Izkušnja o tem, kar se je naredilo tu v Gorici ali tam v Slonokoščeni obali, priča, da je treba z delom nadaljevati. Ta izkušnja je za nas vabilo in vzpodbuda, da razmišljamo o svojih dolžnostih, ki jih imamo, da se osvobodimo samoljubja, ki nas duši, da se zavemo, da če se nekatere osebe tisočerim predstavijo v Kristusovem imenu, je to zato, da služijo, ne pa da vodijo ali ukazujejo.

Letošnja misijonska postna akcija bo zato imela poseben izraz: vzbuditi na splošno poklic za krščansko življenje, še posebej pa vzbuditi laični in verski poklic služenja ali v domači škofiji ali v misijonih. Da prinesemo Kristusa ljudem, ga je treba oznanjati. To lahko storijo zlasti tisti, ki so k temu od Boga posebej poklicani. Tako se letošnja postna akcija povezuje z akcijo za duhovne poklice. Le če bodo ti na voljo, bomo lahko z oznanjevanjem Kristusa tudi rešili človeka.

G. B.

Brat Viola pri gradnji nove stavbe, ko se poglablja v gradbeni načrt

LJUDJE V PRIČAKOVANJU EVANGELSKEGA SPOROČILA
PODATKI V PREMISLEK

	Prebivalstvo	Katoličani	Kat. v %
Afrika	400.957.000	48.528.000	12,1 %
Amerika	555.846.000	341.290.000	61,4 %
Azija	2.301.291.000	52.589.000	2,2 %
Evropa	663.128.000	261.924.000	39,5 %
Oceanija	21.094.000	5.217.000	24,8 %

Fabio Mussi upravlja svoj traktor v poljedelskem centru Bouaké

Bolničarska zavzetost in zdravniška izobrazba sta v misijonskem delu pomemben dejavnik približati Kristusa ljudem

Poliomielitični so prejeli svoje prve pokretne vozičke

Fabio Mussi na delu pri gradnji novega misijonskega centra

Sedem načrtov

I.

Cerkev za krščansko skupnost v Nimbò

V kraju Nimbò, predmestju Bouakè, se razvija nova krščanska skupnost. Za njeno rast se trudijo duhovniki, redovniki, redovnice in laiki. Za svoj nadaljnji razvoj bi ta skupnost nujno potrebovala skupen dom — cerkev, kjer bi se lahko zbirala, skupno molila in v medsebojni pomoči pripomogla k rasti božjega kraljestva na zemlji. Cerkev je že v gradnji in ob njej nastajajo še drugi nujni prostori. S tem bo mladi krščanski skupnosti v Nimbò mnogo pomagano. Pomagajmo tudi mi, da bo do tega čimprej prišlo. Proračun znaša 15 milijonov lir.

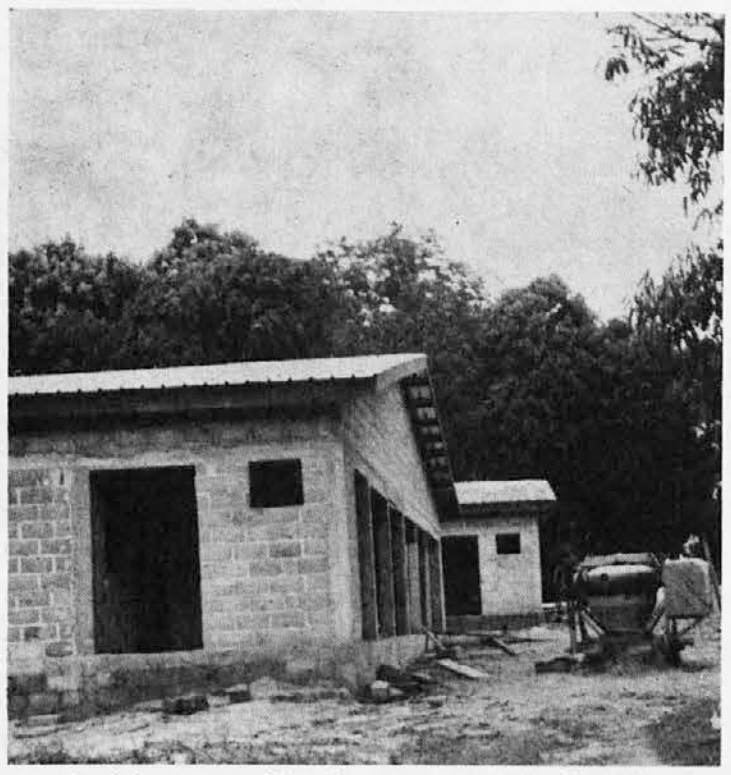

Gradnja novega misijonskega centra v bližini Bouakèja

II.

Mizarska delavnica za gobavce v Manikrò

Goriška škofija je gobavcem v Manikròju že večkrat priskočila na pomoč. Postavila jim je hiše, ustanovila zadruge. Sadovi tega truda se že opažajo: domačini sami, ki so svoj čas bili vajenci v mizarski šoli našega misijonarja, zdaj gradijo mizarsko delavnico, v kateri se bodo zaposlili gobavci, ki se bodo prek dela spet vključili v aktivno življenje. Proračun za to delavnico je 10 milijonov lir.

Gobavci v Manikròju si mnogo obetajo od nove misijonske šole, ki naj bi nastala v tem gobavskem naselju

III.

Invalidski vozički za br. Silvestra

Lani smo prosili, da bi dobili nekaj vozičkov za poliomielitične otroke, katere br. Silvester pobira na cestah ali kjerkoli jih pač najde. Prosili smo za 18 vozičkov, z darovi dobrotnikov pa smo jih lahko nabavili 35. Goriški nadškof jih je simbolično izročil br. Silvestru lani 26. aprila v goriškem Avditoriju. Število otrok je medtem naraslo in br. Silvester je prišel na misel, da bi v kraju Goundi ustanovil nacionalno središče za oskrbo poliomielitičnih otrok. Potrebe so velike, zato pomagajmo tudi letos br. Silvestru in nabavimo mu še nekaj novih vozičkov! Predvidena vsota za nabavo vozičkov je 5 milijonov lir.

IV.

Ustanovitev novega kmetijskega središča

Dela za ustanovitev tega novega centra so se že začela. Ko bodo dovršena, se bodo tu katehisti iz škofije Bouakè učili živinoreje in kmetijstva. S pridobljenim znanjem bodo skušali dvigniti gospodarstvo v domačih vaseh in naseljih, v katerih je emigracija zelo močna. Pomagajmo tudi mi po svojih močeh, da bi do ustanovitve tega tako potrebnega centra čimprej prišlo. Proračun znaša 10 milijonov lir.

Giuseppe Burgnich daje nazoren pouk

To prilogo smo natisnili v 500 izvodih več, da bi jo lahko delili gg. dušni pastirji svojim vernikom v zvezi z misijonsko postno akcijo. Priloga je na voljo na upravi našega lista.

V.

Kossou: pomoč novi šoli

Nabirka v lanskem postu je omogočila, da se je povečala šola v Kossouu, združena z mizarsko delavnico. Šolo obiskuje 50 fantov. Delavnica, kjer so delali, je bila premajhna in jo je bilo treba povečati. Nujno bi tudi potrebovali še nekoga, ki bi pomagal pri vodstvu šole. Velik problem je tudi vzdrževanje tolikih mladih ljudi. Klic po pomoči prihaja zato tudi od tukaj. Naš predlog je, da bi se mu tudi mi odzvali in darovali tem fantom košaro kruha, ki zadostuje tem fantom za prehrano enega dne, v znesku 5.000 lir ali pa cent kruha (100.000 lir) za 15 dni. Za šolo je predvidenih 10 milijonov lir.

VI.

Trideset misijonarjev čaka pomoči

Vseh misijonarjev iz goriške škofije, ki so raztreseni po svetu, je nad trideset. So to duhovniki, redovniki, redovnice in laiki. Vsi dobivajo vsak teden časopis »Voce Isontina« in vsi so tudi seznanjeni z misijonskim delovanjem, ki se vrši v naši škofiji. Ker imajo tudi mnogo potreb pri svojem delovanju, jim bomo tudi letos skušali nuditi našo pomoč. Zanje smo namenili znesek 30 milijonov lir.

VII.

Pomoč dvema misijonskima družinama

V teh dveh skupnostih je v celoti 17 oseb, katerim misijonarji nudijo svojo pomoč. Za to svoje delo nimajo nobenega dohodka. Plačane so samo bolničarke, toda njihova plača gre v skupno blagajno. Lahko jim pomagamo samo z darovi, ki prihajajo od vernikov v goriški škofiji. Skušajmo jim zato pomagati še naprej. Prejeli bodo, če bo vaša pomoč zadostna, 30 milijonov lir.

* * *

V celoti smo torej namenili uporabiti v misijonske namene 110 milijonov lir.

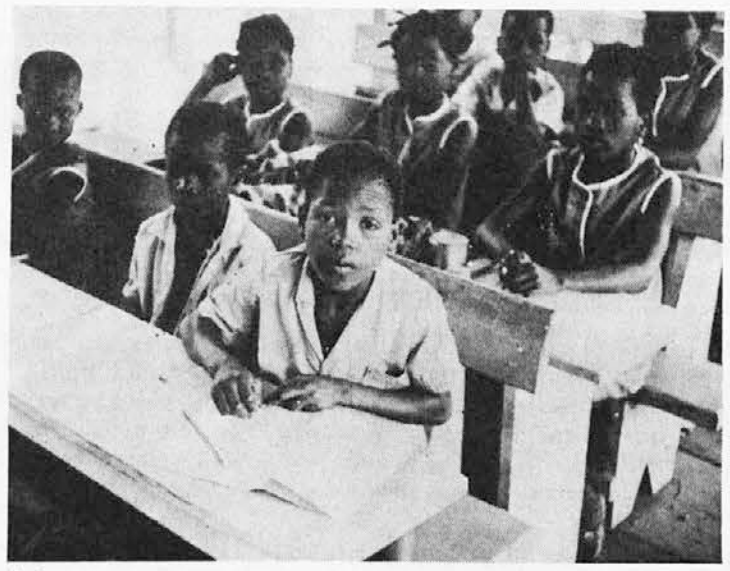

Šolarji, ki gledajo — tudi po naši zaslugi — z zaupanjem v bodočnost

Dva mladeniča iz mizarske šole v Kossouu, ki pomagata misijonarjem pri pouku katekizma

Čas pokore - čas dejanj

Dunajski kardinal König je pri pepelnični božji službi za umetnike v dunajski cerkvi sv. Mihaela dejal, da je več dati drugim zapoved sedanjega časa. Tudi letos se je zbralo veliko število umetnikov avstrijskega glavnega mesta k tej enkratni pobožnosti. Molitveno bogoslužje je prenašal avstrijski radio, v svoj spored verskih oddaj ga je vključila tudi televizija. Voditelj verskih oddaj je dejal, da bi s tem radi opozorili gledalce in poslušalce na dolžnost predvelikonočne pokore. Podobna prireditev je bila tudi v Celovcu pri elizabetinkah.

Avstrijski škof dr. Franz Žak iz St. Pöltena je za letošnji postni čas napisal pastirsko pismo o grehu, pokori in spravi. V njem priporoča razne spokorne pobožnosti, ki pa — kot opozarja škof — ne morejo nadomestiti zakramenta spovedi. Spokorna postna opravila verniku pomagajo, da bolj pripravljen opravi posamično spoved.

Ivana Cossar v družbi mladega črnskega duhovnika iz države Gornji Volta

V Italiji je katoliška dobrodelna ustanova Karitas izdala za postni čas lepak, ki obrača pozornost na družino, njeno razsežnost in njeno pomembnost. S tem pripravljajo vernike na vprašanje, ki bodo o njem razpravljali italijanski škofje v maju: naloge družine v sodobnem svetu. Že sedaj v postu naj bi si prizadevali po družinah k večji odprtosti: do sosedov, do župnijske skupnosti, do ljudi po drugih deželah sveta. Ali ni brzdanje strasti, samoljubja, pohlepnosti zahteva postnega časa?

V Parizu je na pepelnico zbralo gibanje »Lakota« veliko ljudi v kripti notredamske stolnice. To gibanje, ki združuje člane raznih veroizpovedi in si prizadeva za pomoč lačnim po svetu, je povabilo tudi nekaj hinduistov in budistov k premišljevanju in pogovoru o smislu posta in pomembnosti delitve dobrin med ljudi.

Po francoskih listih je skupina raznih osebnosti napovedala pohod za lajšanje lakote kampučijskega ljudstva. Poročajo, da so res prišli na tajsko-kampučijsko mejo. Hoteli so vstopiti na kampučijska tla in tam deliti potrebnim pakete z živili in raznimi potrebščinami. Vietnamski vojaki pa so jih zavrnili. Zato so pomoč lačnim izročili tajskemu Rdečemu križu za begunce po taboriščih.

Goriški misijonarji širom po svetu

Država Slonokoščena obala

Kossou: s. Pia Beraldin, s. Pierałba Bianco, Giuseppe Burgnich, p. Giovanni De Franceschi, s. Domitilla Nosella, don Giacomo Raugna, p. Paolo Spanghero.

Nimbò: s. Alessandra Bellotto, br. Filippo Bona, Dario Cimbaro, Fabio Mussi, s. Natalia Napolano, don Flaviano Scarpin, p. Ivano Tosolini, Pinuccia Verago, s. Armida Zulianello.

Po drugih državah

1. p. Mansvet Božič, Slovenec, v Braziliji;
2. s. Ulderica Bressan, v Boliviji;
3. s. Pierfernanda Calligaris, v Keniji;
4. s. Tarcisia Carnieletto, v Zairu;
5. s. Bogdana Kavčič, Slovenka, v Burundiju;
6. Ivana Cossar, Zgornji Volta;
7. s. Zaveria Furlan, Indija;
8. don Luigi Gorian, Čile;
9. p. Patricij Kodermac, Slovenec, v Braziliji;
10. s. Marija Dolores Lisjak, Slovenka, v Egiptu;
11. s. Olivetta, Uruguay;
12. p. Rambaldo Olivo, Tanzanija;
13. s. Marija Pahor, Slovenka, v Mehiki;
14. p. Stanko Pavlin, Slovenec, v Hongkongu;
15. p. Giovanni Pian, Brazilija;
16. br. Alessandro Prati (Praček) SJ, Slovenec, v Braziliji;
17. Venceslav Rijavec, Slovenec, Ekvador;
18. Giovanna Rizzardo, Brazilija;
19. p. Radko Rudež SJ, Slovenec, v Zambiji;
20. p. Ernest Saksida SDB, Slovenec, v Braziliji;
21. p. Giovanni Salateo, Kolumbija;
22. p. Alberto Stacul, Tanzanija;
23. don Luciano Vidoz, Gana;
24. br. Bruno Viola, Kenia;
25. br. Renato Visintin, Sierra Leone.

★

POSTNA MISIJONSKA NABIRKA NA GORIŠKEM LETA 1979

Devin	620.000
Doberdob	317.000
Dol	72.500
Gabrje-Vrh	169.000
Gorica:	
Marijine sestre Čudod. svetinje	400.000
Slov. župnija pri Sv. Ivanu	850.000
Zavod sv. Družine	65.000
N. N. po posredovanju istega zavoda	2.500.000
Jamlje	326.000
Jazbine	70.500
Mavhinje-Sesljan	164.000
Nabrežina	2.051.500
Pevma	175.000
Podgora	350.000
Sovodnje	394 000
Sv. Subida (Krmin)	120.000
Štandrež	410.000
Števerjan:	
župnija	408.500
otroški vrtec	100.000
osnovna šola	100.000
Štmaver	255.000
Zgonik	281.000
Skupaj	10.189.00

PRISPEVEK GORIŠKEGA MISIJONSKEGA CENTRA IZ POSTNE NABIRKE ZA SLOV. MISIJONARJE Z GORIŠKEGA PODROČJA

p. Mansvet Božič, kapucin, Brazilija	1.000.000
p. Patricij Kodermac, kapucin, Brazilija	1.000.000
p. Radko Rudež, DJ, Zambija	500.000
br. Aleksander Pratti (Praček), jezuit, Brazilija	500.000
s. Marjeta Pahor, salezijanka, Mehika	500.000
Ivan Bajec, škof. duh. iz Kopra, Slonokoščena obala	400.000
p. Stanko Pavlin, salezijanec, Hongkong	300.000
p. Ernest Saksida, salezijanec, Brazilija	300.000
s. Marija Lisjak, kombonianka, Egipt	250.000
Skupaj	4.750.000

Srečanje s tržaškim škofom

Tržaški škof L. Bellomi je izrazil željo, da bi se rad srečal s šolniki na slovenskih osnovnih šolah v tržaški škofiji. Ta pobuda je naletela na razveseljiv odmev in tako se je g. škof v torek 4. marca sestal na šoli »O. Župančič« pri Sv. Ivanu z učitelji, ki poučujejo v mestu (obe didaktični ravnateljstvi), v četrtek 6. marca na šoli »F. Bevk« na Občinah z učitelji openskega didaktičnega ravnateljstva in v torek 11. marca na šoli »P. Voranc« v Dolini z učitelji dolinskega didaktičnega ravnateljstva. Udeležba učiteljstva je bila skoraj polnoštevilna; v manjši meri so se vabilu odzvale otroške vrtnarice.

Na vseh treh šolah so didaktični ravnatelji najprej g. škofa pozdravili, potem mu pa obrazložili stanje na šolah in seveda tudi težave, s katerimi se bori slovenska šola. Po pozdravu je g. škof prisotne takole nagovoril:

Lepo se vam zahvalim, da ste me sprejeli. Dovolite mi, da vam spregovorim nekaj besed. Želel sem si tega srečanja, ker visoko cenim vsakega izmed vas in ker v vaše delo polagam veliko zaupanje. Vi ste vzgojitelji, zato ste mi zelo blizu. Med vašim poučevanjem in mojo duhovniško službo je tesna vez. Ljubezen do človeka združuje oboje. Gre za posebno ljubezen, ki se obzirno in spoštljivo sklanja k otroku in išče njegovo pravo dobro. Vzgojno delo je v celoti in v vsej globini namenjeno človeku. Sega v globino, ker ni namenjeno zunanjim in stranskim zadevam človeške osebe; sega v notranjost, do srca; zadeva misli, vest, svobodo, človekovo dostojanstvo in njegovo usodo. Gre vsekakor za celoto, saj izhaja iz srca in zajema celega človeka, ker vključuje tudi njegov način vedenja, rabo vsakdanjih stvari, medsebojno odnose, socialno odgovornost.

Vzgojitelj se mora zato ves posvetiti delu, ki ga opravlja. Vzgoja traja celo življenje: saj more edinole živi človek posredovati življenje. Toda vsak posreduje tisto življenje, ki ga ima v sebi; čim več življenja ima v sebi, tem več ga lahko daruje drugim.

Ta življenjski odnos med vzgojiteljem in otroci je enak odnosu, ki ga je Kristus vzpostavil med seboj in ljudmi. Kristus je prišel na svet, da bi ljudje imeli življenje in ga imeli v izobilju. Da bi pa človek lahko lepše živel, je sam dal svoje življenje za ljudi.

Po teh besedah v slovenskem jeziku vas prosim, da prisluhnete še nekaterim mojim mislim, ki jih bom povedal v italijanskem jeziku, in da radi sprejmete moje spodbudne besede.

V daljšem nagovoru je nato g. škof poglobil misli, ki jih je bil omenil že v slovenščini, in poudaril, da se morajo vzgojitelji ozirati na otroka, ki je človeška oseba, ki potrebuje znanja, a tudi pravilne usmeritve za življenje v poštenosti, pravičnosti in v skrbi za pravilno rast. Pri tem delu je potrebno sodelovanje učiteljev s starši in kateheti, ki učijo božji nauk. Pred seboj pa morajo imeti vzor, ki ga g. škof vidi v Kristusu. Besede mičejo, zgledi vlečejo! Kot tretje je potrebno stalno izpopolnjevanje učiteljev, saj zahtevajo današnji svet in današnje težave značajnih in dobro podkovanih učiteljev.

Ob koncu se je g. škof vsem zahvalil za opravljeno delo in jih skušal opogumiti, naj ne omagajo pod težo odgovornosti, ampak veselo in z dobro voljo vztrajajo na poti vzgojnega dela.

Po govoru, ki so ga prisotni hvaležno sprejeli, se je g. škof ob kozarcu vina še dalj časa v sproščenem razgovoru zadržal z učitelji.

Na Občinah je prišel pozdravit g. škofa in prisotne tudi pedagoški svetovalec dr. J. Sivec. - *L.Sk.*

Ob 30-letnici župnijske kinodvorane v Bazovici priredi Slomškov dom v **nedeljo 16. marca ob 17.30**

Praznik staršev

- Tržaški mladinski pevski zbor. Vodi Tomaž Simčič.
- Kvintet. Vodi Tomaž Simčič.
- Otroški zbor »Slomšek«. Vodi Frida Valetič-Kralj.
- Nastop humoristov.

Med odmori srečolov za lačne v svetu.

Prešernova proslava v Mavhinjah

V nedeljo 2. marca je bila v Mavhinjah Prešernova proslava, ki sta jo organizirala pevska zbora Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor iz Devina. Za to proslavo smo izbrali prav Mavhinje, ker se nam je zdelo prav, da tudi v teh nekoliko odmaknjenih vaseh poživimo kulturno delovanje, še posebej ker je to delovanje bilo v Mavhinjah v pretekli dobi zelo plodno.

Tako je v Mavhinjah, na začetku tega stoletja, bilo precej aktivno sokolsko društvo in godba na pihala. Prav Sokoli so v tistih letih, ki so bila še naklonjena delovanju naših društev in organizacij, se pravi pred leti fašističnega terorja, zgradili v Mavhinjah manjšo dvorano za svoje potrebe. Ta dvorana je v poznejših letih doživela še zanimive usode, ki pa jih ne bom opisoval. Vsekakor pa naj povem, da smo Prešernovo proslavo imeli prav v tej dvorani, ki nam jo je za to priložnost dal na razpolago g. Ivan Terčon.

Slovenski kulturni praznik, Prešernov dan, smo proslavili na način, ki je nam vsem najbolj blizu, se pravi s pesmijo. Lepa slovenska pesem nam namreč ne pomeni le pevskega in glasbenega užitka. Slovenska pesem nam mora biti isto kot zemlja, na kateri živimo. Se pravi, da se moramo zavedati, da je del nas samih, da izpričuje našo kulturo, miselnost in svet. Prav zato jo moramo ljubiti in čim bolje ohranjati ter gojiti. Na ta način izpričujemo, med drugim, tudi ljubezen in vero do svojega naroda; danes, tu v zamejstvu.

Program je v glavnem obsegal petje. V prvem delu je nastopil Dekliški zbor iz Devina, ki je pod vodstvom Hermana Antoniča zapel osem pesmi. Naj povemo, da zbor devinskih deklet v zadnjem času pripravlja nekoliko zahtevnejši program, za katerega pa se ob tej priložnosti ni odločil. Izbral je bolj poznane pesmi, ki so bile lepo in dovršeno podane.

Med petjem deklet sta bili na vrsti tudi dve deklamaciji Prešernovih poezij: »Dekletom« in »Kam?«. Ne bom pisal o programu, ki so ga izvedla dekleta. Povem naj le, da so na Prešernovo zapele Zdravico Staneta Maliča.

Da ne bi petju deklet takoj sledilo petje Fantov izpod Grmade, je bila spet na vrsti deklamacija. Tokrat nežna, polna materinske ljubezni, vsem poznana »Nezakonska mati«.

V drugem delu koncerta smo pod vodstvom Iva Kralja peli Fantje izpod Grmade. Tudi mi smo zapeli osem pesmi, med njimi na Prešernovo besedilo Hajdrihovo Pod oknom in Vrabčevo Zdravljico. Ostale pesmi pa so v glavnem bile tiste, ki so doživele največje odobravanje s strani občinstva v Rimu, se pravi: Na trgu V. Mirka, Vodopivčeve žabe, Nesrečna ljubezen F. Venturinija in druge, ki jih ne bom našteval.

Podobno kot so med petjem deklet recitirali fantje, sta med našim programom dve pevki Dekliškega zbora iz Devina deklamirali gazelo »Al bo kal pognalo seme« in bridko Prešernovo izpoved samemu sebi »Pevcu«. Proslavo smo zaključili z že prej omenjeno Vrabčevo Zdravljico.

Za zaključek naj povem še to, da smo po proslavi pri kozarcu vina in zakuski ugotavljali, da je velika škoda, da ne bi v Mavhinjah bolj uporabljali te dvoranice, ki, čeprav je v nekoliko slabem stanju, predstavlja pravi kulturni zaklad vasi, ki pa žal neizrabljen leži. - *M. T.*

Širite „Katoliški glas"

Rojan

8. marca je na posledicah izredno težke operacije umrla ga. Pina Slobic vd. Piščanc. Naša župnijska skupnost je z njo izgubila ženo, ki se je redno udeleževala vsega našega verskega žilvjenja. Vsak dan je bila pri maši. Redno je prebirala ves naš tisk in velikodušno podpirala vse naše ustanove. Pogreba v torek 11. marca se je udeležilo izredno veliko ljudi, kar dokazuje, kako so jo spoštovali. Prepričani smo, da smo v njej pridobili priprošljico pri Bogu, ki jo je nagradil za njeno trpljenje in njena dobra dela. - *ZS*

Predstavitev nove slovenske knjige

Slovenska prosvetna matica v Trstu vabi slovensko kulturno javnost na predstavitev najnovejše knjige Mirka Javornika »Pero in čas II.« O pisatelju in delu bo govoril prof. V. Beličič, avtor pa se bo zatem zadržal v pogovoru z občinstvom in bo na željo podpisoval izvode svoje knjige.

Prireditev bo v torek 18. marca ob 20.30 v glavni dvorani Slovenske prosvetne matice v Trstu, ul. Machiavelli 22, II. nadstr.

Dolina — Pok. Karlo Sancin

Pokojni Karlo Sancin, po domače Galmo, je bil v svojem življenju soliden delavec in samostojen kmet, ki je vseskozi ostal zvest izročilom naših očetov in dedov, ki so bili v veliki večini krščansko in narodno zavedni. Takšen je bil tudi pokojnik, ki ni gledal ne na desno ne na levo, temveč je hodil po svoji ravni poti, ker se je zavedal, da je pravilna. Zato bo za njim ostala občutna vrzel v vaški in cerkveni skupnosti. Povsem upravičeno je zato izzvenela Gallusova »Glejte, kako umira pravični«, ki so mu jo v dolinski cerkvi na dan pogreba v soboto 8. marca zapeli pevci zbora »V. Vodnik«. Isti pevci so mu v slovo zapeli tudi na pokopališču. Pri pogrebni maši pa so peli cerkveni pevci in pevke.

Ob odprtem grobu na pokopališču se je v imenu krajevne SSk poslovil dr. Alojz Tul, ki je poudaril predvsem pokojnikovo zavzetost za javno delovanje v korist celotne naše narodne skupnosti, ljubezen do slovenske pesmi in knjige, in to v dobrih in slabih časih naše bližnje in daljne preteklosti. Kajti že v svoji mladeniški dobi pred prvo svetovno vojno je pokojni Karlo začel delovati v domačem prosvetnem društvu »Vodnik« kot pevec in knjižničar. Tudi po prepovedi društva v času fašizma ni miroval, tako da je po končani drugi svetovni vojni ponovno prevzel društveno knjižnico.

Vse to svoje delo za vaško in narodno skupnost je opravljal tiho in brez hrupa ter ni nikdar silil v ospredje. Po drugi svetovni vojni je za občinske volitve večkrat kandidiral na slovenski listi. Delo naše stranke je stalno spremljal in podpiral. Naj mu bo zato lahka domača zemlja, katero je tako rad imel in do zadnjega obdeloval. Družini in svojcem naše iskreno sožalje.

Pojasnilo »PD Mačkolje«

Odbor »PD Mačkolje« je poslal uredništvu »Primorskega dnevnika« naslednje pismo s prošnjo za objavo, da bodo vaščani in drugi bralci edinega slovenskega dnevnika pri nas tudi z druge strani obveščeni o kulturnem delovanju in snovanju v vasi. Ker ga do danes ni objavilo, smo se odločili, da ga objavimo sami in pošljemo še drugim slovenskim listom. Pismo se glasi:

SLUŽBA BOŽJA V RICMANJIH

na praznik sv. Jožefa v sredo 19. marca

9.— mladinska sv. maša
10.30 peta sv. maša
15.— litanije, govor in sv. blagoslov
16.— sv. maša za italijanske vernike
17.30 večerno somaševanje in sklep praznika

Ves dan bo priložnost za velikonočno spoved in obhajilo.

Spoštovano uredništvo! Ker ste v članku »V Mačkoljah obnavljajo prosvetno društvo Primorsko« dne 6. marca omenili PD Mačkolje, prosimo, da objavite to pojasnilo:

Kulturno prosvetno delovanje v Mačkoljah po usodnem letu 1948 je slonelo na ramah zavednih prosvetnih delavcev in pevcev, ki so teh trideset let vztrajali v nelahkih pogojih ter se pred leti tesneje povezali v prosvetno društvo Mačkolje in stalno vabili vse vaščane k sodelovanju na prosvetnem področju. Nekateri so se vabilu odzvali, drugi pa so se držali ob strani, da ne rečemo kaj drugega. Prav ti zadnji so sedaj po vsej sili hoteli iti v odbor društva, ne pa sprejeti tudi tradicionalne društvene obveznosti.

Zato odbor PD Mačkolje ni mogel pristati na takšen način nastopanja, ki ne upošteva večdesetletnih izkušenj delovanja v vasi in dejstva, da je bilo v teh zadnjih letih odklonjenih toliko priložnosti za vzpostavitev prave vaške enotnosti ob konkretnih primerih in nastopih. Prav pred kratkim je odbor PD Mačkolje predlagal pobudnikom, ki snujejo novo društvo, skupno pripravo odprtja nove srenjske dvorane, a na predlog ni bilo odgovora.

Zaradi tega obžalujemo, da ni bilo mogoče doseči soglasja niti za takšno priložnost, kot je otvoritev dvorane, kar bi lahko bil res konkreten primer skupnega nastopanja.

Trst, 6. marca 1980

ZVEZA CERKV. PEVSKIH ZBOROV NA TRŽAŠKEM

priredi **v nedeljo 23. marca ob 17. uri** v Kulturnem domu v Trstu revijo

PESEM MLADIH

Nastopi 17 zborov.

Bralci pišejo

Zvezi cerkvenih pevskih zborov v Trstu

Slišal sem, da bo v nedeljo 23. marca v Kulturnem domu že tradicionalna revija otroških in mladinskih zborov. Že sedaj se je veselim in mislim, da bi veliko izgubil, če bi se je ne udeležil. Med veselo mladino se namreč dobro počutim in se mi zdi, da sem mlajši.

Pred leti ste priredili tudi koncert Marijinih pesmi na Vejni. Škoda, da ga ne prirejate vsako leto. S tem bi nas še bolj povezovali med seboj in poživljali v nas pobožnost do naše nebeške Matere Marije. Meni se zdi, da nam prav manjka ta koncert meseca maja. Bazoviška cerkev bi bila primerna za to. Če boste prisluhnili tej moji želji in tudi želji nekaterih mojih prijateljev, vam bomo zelo hvaležni.

Ko vam to pišem, ne morem drugače, kot da vam povem, da opazujem in občudujem že od vsega začetka veliko in hvalevredno delo, ki ga opravljate med Slovenci na Tržaškem in drugod. Pred očmi imam zlasti revije cerkvenih pevskih zborov, božične koncerte, revije otroških in mladinskih zborov in počitniške tečaje, ki jih prirejate vsako leto. Koliko truda in dobre volje je vloženih v vsem teh! Zato vam ob tej priložnosti iskreno čestitam k že opravljenemu delu in vam želim še veliko let življenja in uspehov.

K. I.

Avstrija sprejela nove vietnamske begunce

Referent ze begunce pri dunajski Karitas Feliks Bertram je nedavno pripeljal iz Hongkonga in Malajzije 105 novih vietnamskih beguncev, ki jih bodo sprejele župnije, katere so se za to javile. Na voljo je že tisoč oseb, ki bi jih sprejele. Naslednja stotina pride v Avstrijo konec marca, prav tako pa jih pričakujejo sto v aprilu.

Sto let krščanstva v Zairu

12. maja 1880 so prišli prvi katoliški misijonarji na področje reke Kongo, kjer je danes prostrana država Zair. Bili so Francozi, pripadali so družbi misijonarjev Sv. Duha, naselili pa so se v kraju Boma. Za njimi so še isto leto prišli Beli očetje.

Pastirček št. 6

Tudi Pastirček je z vso resnostjo stopil v postni čas. Zato že na prvi strani poziva svoje bralce, naj pomagajo ne z besedami, ampak z dejanji. »Delimo drugim!« je tudi katehetova misel.

M. Perat se spominja nedavno umrlega pisatelj Cirila Kosmača. V zvezi z njim je objavljen odlomek iz njegovih spisov »Ringaraja«. Pesmi so prispevale Ivanka Zavadlav »Tonček da svoj dar«, Bruna Pertot »Angel varuh« in Ljubka Šorli »Nedelja«, pa še Mitja Juren iz 5. r. v Rupi »Mami« ter Maja Peterin iz 3. r. v Štandrežu »Sneg na planincah«. Zorko Harej je uglasbil pesem K. Koviča »Novica«.

Pripovedni spisi so »Bambi« (Zvonka Trampuž), »O lažniku« (Julče Gorjan) in povest v nadaljevanjih »Nad Karantanijo je zasijala luč« (Zora Piščanc). Marko je napisal »Tudi kroj dela skavta«, P. Černigoj je pa zapisala »Sveti zlati očenaš«, kot je to molitvico naučila svoje vnuke Terezija Ušaj iz Raven nad Črničami. V »Goriških sprehodih« (30. nadaljevanje) nam Mariza Perat prikaže življenje dr. Antona Gregorčiča, ki si je pridobil za slovensko šolstvo v goriškem mestu toliko zaslug. - *ej*

V Marijinem domu v ROJANU bo v **nedeljo 16. marca ob 17.** uri gostovalo Slovensko stalno geldališče iz Trsta z igro

»NEZNANI BENEČAN«

Z GORIŠKEGA

O delovanju Slovenskih goriških skavtov

Delovno leto za skavte se začne s šolo in se zaključi s poletnim taborom. Zimski meseci prinašajo kljub slabemu vremenu možnost za razne akcije; to še zlasti za našo organizacijo, ki je v svojem delovanju tesno povezana z življenjem naše skupnosti.

Delo skavtske organizacije je bilo tudi v preteklih mesecih večkrat v korist naše skupnosti. V ta okvir spada skrb za bar ob raznih prireditvah v Katoliškem domu, sodelovanje pri prireditvi ob misijonski nedelji, miklavževanju in ob pustni nedelji.

Na naših sestankih redno poudarjamo, da mora biti za našo organizacijo prav slovenska skupnost okolje, v katerem lahko izvajamo skavtska načela. Lik skavta, ki pomaga starki čez cesto ali teka po gozdovih za žuželkami, je zastarel. Skavt mora živeti aktivno in zainteresirano v svojem okolju ter sodelovati pri vsem dogajanju.

Seveda je lažje ohraniti čisto podobo organizacije, če se vse delovanje odvija v naravi, daleč od radovednosti ljudi. Če pa sodelujemo v življenju naše skupnosti, v šoli, na kulturnih prireditvah, na plesih itd., pridejo tudi pomanjkljivosti in napake članov organizacije bolj na dan in tudi skavtska organizacija je zato deležna kritik in pomislekov.

Tudi v pretekli zimi smo obnovili običajne dejavnosti kot so izleti na sneg, tekmovanje v jaslicah, skavtski kviz itd. Izšle so že tri številke »Planike«, našega glasila, ki ima letos novo zunanjo opremo.

Novost v letošnjem delovanju predpostavlja večji poudarek na versko-vzgojnem momentu. K temu je pripomogel novi verski asistent. Poleg večjega prostora, ki je odmerjen veri na sestankih, so tu še številna duhovna srečanja, romanja, obiski bolnikov ipd. Verska prenova v naši organizaciji je sicer šele nakazana, vendar smo vsi prepričani o njeni nujnosti in važnosti.

Nadaljujejo se stiki s sorodnimi organizacijami. Tako je 25. novembra lani odpeljal cel avtobus naše skavte in skavtinje v Celovec na prireditev tamkajšnje skavtske organizacije. Stiki s tržaško skavtsko organizacijo so sploh pogostni.

V bodočih mesecih nas čaka mnogo dela. Najprej je na sporedu postna akcija, nabiranje papirja ter priprav na veliko noč, potem je tu jurjevanje. Mislimo tudi na nov skavtski priročnik. Zanimali se bomo tudi za nabiranje denarja za nakup zemljišča ob koči sv. Jožefa v Žabnicah.

V zvezi s tem sporočamo, da se je v ta namen začela nabiralna akcija. Darove lahko pošljete ali prinesete na upravo Katoliškega glasa. Vabimo zlasti starše članov naše organizacije, da pomagajo, saj mi največ uporabljamo kočo sv. Jožefa in bo teren ob koči najbolj koristen prav skavtom in skavtinjam. - *B. Š.*

Nastop zbora »L. Bratuž« v Celovcu

V nedeljo 9. marca ob 14.30 je bil v Domu glasbe v Celovcu osrednji koncert »Koroška poje«, ki ga je organizirala Krščanska kulturna zveza. Na reviji je nastopilo 26 zborov. Med temi sta bila tudi dva otroška zbora, dve glasbeni skupini in ena folklorna skupina. Primorsko je zastopal zbor Lojze Brattuž. Njegov nastop je napovedala z izbranimi besedami pokrajinska svetovalka Marija Ferletič, ki je tudi poudarila povezanost s koroškimi rojaki. V dvorani sta bila prisotna jugoslovanska konzula, celovški škof, predstavniki slovenskih organizacij, mnogo kulturnih in prosevtnih delavcev.

Zbor Lojze Bratuž je pod umetniškim vodstvom prof. Stanka Jericija izvedel Ave Maria (T. L. de Victoria), Pesem s Krasa (Ivan Grbec) in Čiči nana Maričica (Pavle Merkù). Revijo Koroška poje je zaključila skupna pesem Matije Tomca O Podjuna na besedilo Milke Hartman. Po reviji so organizatorji povabili vse nastopajoče na zakusko.

Zbor Lojze Bratuž se je zjutraj na poti proti Koroški ustavil v Ukvah in pel pri sv. maši. Šestinpetdeset pevcev zbora Lojze Bratuž se je zvečer, čeprav po napornem dnevu, v veselem razpoloženju vračalo v Gorico. Najlepša hvala ZSKP iz Gorice in KKZ s Koroške, ki sta omogočili to kulturno izmenjavo, odboru zbora L. Bratuž in predvsem prof. Stanku Jericiju, ki je v težkih trenutkih pozabil nase in posvetil vso pozornost zboru. - *Pevka M. K.*

V organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete bodo v **nedeljo 16. marca ob 16.30** nastopili v Katoliškem domu v Gorici

ANSAMBEL »GALEBI« IN VOKALNI TERCET »MAVRICA«

G. Tone Bedenčič pa bo ob besedi, glasbi in barvnih diapozitivih prikazal lepote doline Trente.

Nesmiselno poimenovanje goriškega Avditorija

Predsednik Sveta slovenskih organizacij (SSO) dr. Damjan Paulin je poslal na predsednika deželnega odbora v Trstu in na župana goriškega mesta pismo sledeče vsebine:

V torek 19. februarja letos je bil postavljen na deželno palačo v Gorici napis AUDITORIUM DELLA CULTURA FRULANA. Ker gre za stavbo, ki je bila zgrajena z javnimi sredstvi in bi torej morala služiti namenom in potrebam vse skupnosti, nas je tako poimenovanje ne samo presenetilo, ampak tudi globoko prizadelo, predvsem kot pripadnike slovenske kulture in to v najširšem smislu.

Mislim, da je dovolj znano, da je Gorica in njena okolica bila in je stičišče več kulturnih tradicij (slovenske, italijanske, furlanske in drugih), ki predstavljajo posebno bogastvo, ne samo za Goriško, ampak za celotno našo deželo.

Poimenovanje deželnega Avditorija po eni sami kulturi, ki niti ni najpomembnejša, pomeni grobo preziranje drugih komponent.

Nimamo ničesar proti furlanski kulturi, obratno, priznavamo ji vso vlogo, ki jo ima in smo se vedno zavzemali za sodelovanje in za njeno ovrednotenje. Smo pa mnenja, da tako početje deželne uprave ne koristi niti furlanski kulturi.

Spričo teh ugotovitev in v želji, da mora deželni Avditorij služiti namenom, za katere je bil postavljen, pričakujemo, da bosta dežela in občina, ki ima Avditorij v oskrbi, poskrbeli, da se odstrani ta omejevalni napis in se vskladi z realno stvarnostjo goriške kulturne skupnosti.

V pričakovanju, da bo vaš odgovor na to pismo prvi korak v tem smislu, vas prisrčno pozdravljam.

Slovenski kulturni praznik na višjih srednjih šolah

V soboto 8. marca so dijaki višjih srednjih šol v Gorici priredili svoj slovenski kulturni praznik, ki smo mu prej pravili Prešernova proslava. Ta novi naziv oz. nova vsebina je gotovo bogatejša kot prejšnja. Zato je prav, da ostane.

Pri tem prazniku so sodelovali dijaki vseh višjih srednjih šol, to se pravi učiteljišče, tečaj za vrtnarice, gimnazija-licej in trgovska šola. Zbrali so se v kapeli nekdanjega malega semenišča.

Ob sliki Franceta Prešerna, ki je visela na platnu, so se dijaki oddolžili predvsem spominu pred kratkim umrlega primorskega pisatelja Cirila Kosmača. Za uvod je zbor učiteljišča pod vodstvom prof. Bandellijeve zapel narodno Bom šel na planine in Zdravljico Stanka Jericija. Zatem je dijakinja gimnazije-liceja prebrala sestavek splošnega značaja o primorski kulturni stvarnosti. Sledile so recitacije iz Kosmačevih del. Odlomke so prebrali dijaki iz vseh štirih višjih srednjih šol; povezovala je dijakinja Sonja Klanjšček. Akademijo je zaključil zbor vrtnaric, ki je zapel Luna sije in Slišala sem ptičko pet ter oktet gimnazije-liceja, ki je pod vodstvom dijaka 3. liceja Hilarija Lavrenčiča ubrano zapel Večerni ave, Lipa zelenela in Vrabčevo Zdravljico.

Celotna akademija je bila dobro pripravljena in nič utrudljiva kot se ob takih priložnostih rado dogaja.

Počasna gradnja telovadnice v Sovodnjah

Znano je, da gradi občinska uprava v Sovodnjah telovadnico, ki bi morala biti letos v minulem februarju že pokrita, tako bi druga podjetja lahko začela s svojimi deli npr. luč, voda, ogrevanje ipd. Seveda glede tega krivda ne zadene občinske uprave oz. njenega odbora.

Lahko pa rečemo, da občinski odbor oz. občinska uprava ne postopata pravilno, ko dobršen del finančnega prebitka pri letnih obračunih namenjujeta za telovadnico. Naj v zvezi s temi prebitki omenimo, kako je občinski odbor ravnal z njimi ob zadnjih letnih obračunih, kljub nasprotovanju manjšinskih svetovalcev.

Iz kronike iz leta 1976 zvemo, da je občina že v letu 1976 razpolagala z vsoto 53 milijonov lir. Prebitek iz leta 1976 je znašal 48 milijonov in je bil tako razdeljen: 10 milijonov za kritje proračuna iz leta 1977, 20 milijonov za obnovo strehe na županstvu, 15 milijonov za telovadnico, 3 milijone v rezervni sklad.

Prebitek iz leta 1977 je presegel 48 milijonov, razdeljen pa je bil v sledeče namene: 20 milijonov za popravilo šole v Rupi, nad 18 milijonov za popravilo cest, 20 milijonov za telovadnico. Zadnji prebitek iz leta 1978 znaša 25 milijonov in je v celoti namenjen novi telovadnici.

Kako kupna moč denarja pada in se istočasno višajo cene javnih storitev, je najlepši primer šola v Rupi, kjer je morala občina na prvotni proračun dodati 82 odstotkov. Ta načrt je bil odobren in dan na dražbo lani v maju, dela pa je prevzela v letošnjem januarju tvrdka na podlagi zasebnega dogovora.

Naj k temu dodamo, da so svetovalci SSk v sovodenjskem občinskem svetu, kjer tvorijo manjšino, zahtevali glede letnih prebitkov občinskega proračuna drugačno ravnanje. Odbor naj bi te prebitke bolj hitro uporabil, saj gre drugače del prebitka zaradi nagle inflacije v izgubo.

Doberdob

V nedeljo 9. marca je v župnijski dvorani gostovala dramska skupina iz Štandreža s komedijo »Strogo zaupno«. Kakor drugod so tudi pri nas igralci zelo doživeto podali to komedijo, vzeto iz življenja mednarodnih vohunov. Občinstvo je bilo z igro zelo zadovoljno.

* * *

Starši in otroci, ki obiskujejo župnijsko glasbeno šolo, izražajo globoko sožalje prof. gdč. Lojzki Peršič ob izgubi njene matere Jožefe. Pokojnice so se že spomnili s sv. mašo in se je bodo še.

V sredo 19. maja ob 20.30 bo zadnje izmed šestih srečanj, ki so se zvrstila v Katoliškem domu v Gorici pod naslovom

MALI TEOLOŠKI TEČAJ
za študente in izobražence

Govoril bo dr. Franc Rodé iz Ljubljane o teologiji telesnosti.

DAROVI

Za cerkev v Ricmanjih: Družina Bembič, Log ob krstu dvojčkov Igorja in Davida 20.000; Marija Hrvatič, Ricmanje 10.000; družina Pregarc, Pulje 10.000 lir.

Za lačne po svetu: Dreossi, Trst 10.000.

Za misijone: N. N. 10.000 in N. N. 10.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Danila Žerjal-Levstik 10.000 lir.

V Sedejevem domu v Števerjanu bo **v nedeljo 16. marca ob 16.30** premiera Jalnove igre

SRENJA

Igrajo člani dramske družine SKPD »F. B. Sedej« iz Števerjana. Režija Franko Žerjal. — Toplo vabljeni!

SPRAVNA POBOŽNOST NA MONTUZZI. V tej cerkvi bo v nedeljo 16. marca ob 16. uri spravna pobožnost, pri kateri bo priložnost za velikonočno spoved. Pripravo bo vodil msgr. Jože Jamnik iz Boršta. Dobra spoved je najboljša priprava na praznik Gospodovega vstajenja.

DAROVI

Za Katoliški glas: Karolina Ciampa 7.000; F. H. 2.000; Mimi Hrobat 7.000; Metoda Čevdek 7.000; F. P., Sesljan 5.000; Ludvik Čevdek 7.000; Jožko Huter, Koroška 12.000.

Za katoliški tisk: N. N., Opčine 50.000.

Za Katoliški dom: Marijina družba 100.000; S. P. 50.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: sestra Hema Sirk ob tretji obletnici smrti s. Jolande Kristančič 10.000 lir.

Za Alojzijevišče: šolska skupnost Rupa-Peč namesto cvetja na grob očeta tamkajšnjega veroučitelja Danijela Pintarja 54.000; N. N., Vrh 10.000 lir.

Za Pastirčka: otroci župnijske glasbene šole v Doberdobu namesto cvetja na grob Jožefe Peršič, matere prof. klavirja gdč. Lojzke 26.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Zlobec-Folchi v spomin pok. Helene Gantar 50.000 lir.

Za »Našo pot«: Hema Sirk v spomin na pok. Pepco Gradnik 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Slavka Tuta: učno in neučno osebje šole »K. Štrekelj« v Sesljanu za omenjeno šolo 45.000 lir.

Za cerkev v Mavhinjah: N. N., Cerovlje v spomin Slavka Tuta 20.000; družina Ane Okretič namesto cvetja na grob Ludvika Žužek 10.000; v isti namen bratranca Egidij in Robert 25.000 ter za misijon v Bouaké 25.000 lir.

Za skupnost Družina na Opčinah: družini Buzečan in Pahor namesto cvetja na grob Edijeve tete Berte Tul 20.000; Marilka in Danilo Čotar, Gorica v spomin Slavka Tuta 10.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Viktorija Sossi v spomin Edija Brišček ob 3. obletnici smrti 10.000; Pavel Frank v spomin žene Stane 10.000 lir.

Za cerkev na Banah: Pavla Persinovič 1.000; Marija Krevatin za ogrevanje cerkve 3.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: katehumenska skupina iz Trsta 10.000; Magda Renčelj-Marc 20.000 lir.

Za cerkev v Bazovici: Marija Grgič 2.000; Marija Mevlje 5.000; Magda Križmančič 12.200; Marija Ražem 15.000; Magda Grgič za orgle 10.000 lir.

SKD »HRAST« IZ DOBERDOBA
priredi **v soboto 15. marca ob 20. uri** v župnijski dvorani

PREŠERNOVO PROSLAVO

Nastopijo Mira Sardoč, članica SSG iz Trsta in letošnja Prešernova nagrajenka; Franka Ferletič, članica SKD »Hrast« in mešani pevski zbor istega društva.

Za cerkev na Opčinah: Erminija Daneu-Kalc v spomin pok. Antona Kete 5.000; Anica Trento-Lombardo v spomin pok. Oskarja Kuret 10.000; Marija Tavčar-Milič ob zlati poroki 50.000; Pepi Milič ob zlati poroki 20.000; družina Kalin v spomin na Oskarja Kuret 10.000; Braiuca iz zapuščine pok. župnika msgr. Natala Silvanija 467.694; družina Jerič 10.000; ob četrti obletnici smrti nepozabnega prof. Jožeta Peterlina žena in otroci 50.000; prof. dr. Boris Fabjan ob krstu hčerke Dunje 30.000; prof. Ivo Sosič ob krstu male Dunje 10.000; prof. dr. Diomira Fabjan-Bajc ob istem krstu 10.000; Eda Sossa-Norbedo ob krstu Ivane 10.000; družina Sossa ob krstu hčerke iIvane 30.000; Egon Kraus ob krstu vnukinje Ivane kakor tudi Judita Caharija Franko vsak po 20.000; dr. Ivo Sosič ob poroki inž. Igorja Simonič in Catherine Louise Ludlow 20.000; Branko Gialli ob poroki nečakinje Catherine L. Ludlow 10.000; razni 26.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Marija Žagar 15.000; Milena Franco ob četrti obletnici smrti moža Adrijana 5.000; Albina Košuta ob šesti obletnici smrti moža Stankota 10.000; ob smrti drage mame Pine Piščanc njen sin 20.000 lir.

Za mladinski zbor »Slovenski šopek«: razni dobrotniki ob praznovanju desetletnice 84.000 lir; za gramofonsko ploščo tega zbora neimenovana učiteljica 50.000 in N. N. 25.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: N. N., Barkovlje 10.000; Pepca Racman, Boljunec 5.000; N. N., Kolonkovec s prošnjo p. Leopoldu v važni zadevi 10.000; N. N., Trst 10.000; N. N., Domjo 4.000; N. N., Domjo 10.000; N. N., Domjo 10.000; N. N., Mavhinje 10.000; Jole Luin, Trst 2.000; Palmira De Gennaro, Trst 10.000; Andreina Listuzzi, Trst 2.000; Vera Turk, Trst 50.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

V Katoliškem domu v Gorici bo v torek 18. marca ob 20.30 nastopilo SSG iz Trsta s Syngovo komedijo »Vražji fant zahodne strani«. Igrą je za goriški abonma.

Tečaj priprave na krščanski zakon se nadaljuje v Marijanišču na Opčinah vsak ponedeljek, sredo in petek ob 20.15. Ta teden predavajo: dr. Vinko Milič, prof. Egidij Košuta in prof. Alojz Rebula.

Društvo slov. izobražencev v Trstu priredi v ponedeljek 17. marca v prostorih Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3 okroglo mizo, posvečeno slovenski šoli. O večletnem izkustvu na področju celodnevnega pouka na nižji srednji šoli »F. Levstik« na Proseku bodo govorili ravnatelj H. Mamolo, prof. Jožica Zajec in Nada Pertot. Začetek ob 20.15.

V ciklusu predavanj »Politična in kulturna zgodovina Slovencev skozi stoletja«, ki ga prireja Narodna in študijska knjižnica v Trstu, bo v sredo 19. marca ob 18.30 govoril v Kulturnem domu v Trstu, ul. Petronio 4 dr. Franci Zwitter o temi »Ilirske province«.

Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu sporoča, da bo v četrtek 20. marca ob 17. uri duhovna obnova pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v ul. Doccie. Po maši bo kratek razgovor. Vabljene vse članice, podpiranci in sotrudniki.

V Kulturnem domu v Trstu bo v petek 14. marca ob 20.30 premiera komedije v treh dejanjih »Vražji fant zahodne strani«. Njen avtor je Irec John M. Synge. Ponovitve bodo v soboto 15. marca ob 20.30 red B in v nedeljo 16. marca ob 16. uri red C.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda Trst-Gorica vabi na ekumensko potovanje po Srbiji, Kosovem in Makedoniji, ki bo od 19. do 27. avgusta 1980. Podrobni spored sledi. Cena potovanja 340.000 lir. Vpisovanje za Trst pri dr. A. Kosmaču, Dom p. Leopolda Domjo, tel. 820356; za Gorico pri A. Koshuta, ul. Mameli 8, tel. 32530; za Kras pri župniku v Mavhinjah, tel. 209958.

Šport

III. ŽENSKA DIVIZIJA

Olympia - Scarpoteca 2 : 3

(15 : 9, 13 : 15, 14 : 16, 15 : 10, 13 : 15)

V nedeljo je Olympia imela že svoj tretji letošnji nastop in sicer proti Scarpotechi iz Gradišča. Goriška šesterka je stopila na igrišče z okrnjeno postavo, saj sta manjkali dve zelo važni igralki, ki bi gotovo pripomogli k zmagi. Kljub temu pa so dekleta zelo požrtvovalno igrala in vztrajno kljubovala nasprotnim napadom ter pod mrežo skušala graditi pravilno igro. Na ta način so zasluženo osvojila prvi niz, ni pa bilo tako v drugem in tretjem, kjer jim je zmaga ušla za las.

Res, da so bile nasprotnice mlajše, Olympia pa ni imela na voljo nobene igralke, s katero naj bi izvršila potrebne menjave. Tekma je namreč trajala preko dve uri in je razumljivo, da so »plave« utrujene popustile in klonile prav v zadnjem odločilnem nizu.

Za Olympio so igrale: Košič T., Bertolini C., Primožič M., Uršič L., Flego M., Doktorič V.

Prihodnja tekma bo v nedeljo ob 10.30 v Ločniku proti Muši.

Ljubljanska TV

Spored od 16. do 22. marca 1980

Nedelja: 10.00 Saalbach: Paralelni slalom. 17.30 Košarka Bosna : Cibona. 20.00 S polno paro, nadalj. 21.05 Alžir, iz cikla Popotovanja.

Ponedeljek: 17.35 Domače in gozdne živali. 17.50 Mala čudesa velike prirode. 18.05 Nenehno izobraževanje. 20.00 Ugriz iz mraka, drama. 21.20 Kulturne diagonale.

Torek: 17.05 Jakec in čarobna lučka. 17.20 Pisani svet. 17.55 Glasbeni pejsaži Srbije: Sjenica. 18.40 Po sledeh napredka. 20.00 Aktualna oddaja. 20.55 Lutka, nadalj.

Sreda: 17.25 Avstralske pravljice. 17.40 Tisoč let bizantinskega cesarstva. 20.00 Zabloda, romunski film. 21.40 Miniature.

Četrtek: 17.00 Življenje na zemlji. 17.55 Svetilnik. 18.35 Na sedmi stezi. 20.00 Tretja razsežnost. 21.35 Odprto za ustvarjalnost.

Petek: 16.25 Planica: Smučarski skoki za svetovni pokal. 17.10 Mi smo smešna družina, otroška serija. 17.25 Ptičje strašilo, nadalj. 17.55 Ljubljanski oktet. 18.40 Od refleksa do logike. 21.00 Tigrove brigade.

Sobota: 15.25 Nogomet Jugoslavija : Uruguay. 17.20 Planica: smučarski skoki za svetovni pokal. 18.05 Naš kraj. 18.20 Mladinski film. 20.00 Vzpon Madsa Andersena, nadalj. 20.55 Privatni detektiv, film.

Radio Trst A

Radio Trst A oddaja na srednjem valu 305,9 m ali 981 Khz in na ultrakratkih valovih s frekvenčno modulacijo od 96,1 Mhz do 103,9 Mhz. Glavne frekvence so: vzhodna Benečija 96,1, Gorica 98,3, Rezija in Kanalska dolina 100,7, Videm 101,9; Trst 103,9.

Časnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Julijske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Časnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 8., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Julijske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 16. do 22. marca 1980

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Poslušali boste. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.00 Mladinski oder: »Kralj«. 11.25 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 »Okuole ognjišča..« 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.10 Zimska epistola. 9.45 Socialna problematika. 10.10 Koncert. 11.30 Po stopinjah staršev. 12.00 »Okuole ognjišča...«, ponovitev. 12.40 Filmska glasba. 13.20 Lanska Primorska poje. 14.10 Otroško okence: »Zdaj pa zapojmo!« 14.30 Roman »Don Kihot«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.10 Koncert v tržaškem Avditoriju. 18.00 Kulturno pismo.

Torek: 8.10 Čar pesniškega sveta. 9.00 F. Schiller »Marija Stuart«, žaloigra. 10.10 Oddaja za otroški vrtec. 10.20 Radijski koncert. 11.30 Vam še ugajajo? 12.00 Kulturno pismo, ponovitev. 14.10 Odraslim prepovedano. 15.00 Rezervirano za... 15.30 Postni govor. 15.00 Doba kantavtorjev. 16.00 Kulturna rubrika slov. časopisov v Italiji. 16.20 Lahka glasba. 17.10 Jugoslovanski skladatelji. 18.00 »Prerod«, igra.

Sreda: 8.10 Tržaške bolnišnice. 10.10 Radijski koncert. 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole. 12.00 Pod Matajurjan. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Zborovska glasba. 13.40 Instrumentalni solisti. 14.10 Odprimo knjigo pravljic. 14.30 Roman »Don Kihot«. 15.00 Glasbeno popoldne. 17.10 Mladi izvajalci. 17.30 Slavni pevci. 18.00 Kulturni prostor.

Četrtek: 8.10 Vprašanja sodobne družbe. 9.00 F. Schiller: »Marija Stuart«, žaloigra. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole. 11.30 Jugoslovanski pevci. 12.00 Mikrofon v razredu. 12.30 Sedem not. 14.10 Otroško okence: »Tomi na obisku«. 14.30 Na goriškem valu. 15.00 Mladi pisci. 15.15 Nove plošče. 16.00 Poslušajmo film. 17.10 Skladbe z nabožno tematiko. 18.00 Kulturni prostor.

Petek: 8.10 Iz sveta folklore. 10.10 Koncert. 11.00 Oddaja za srednjo šolo. 11.20 Domače popevke. 12.00 Kulturni prostor, ponovitev. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Otroško okence: »Kje je napaka?«. 14.30 Roman »Don Kihot«. 15.00 Po končani univerzi. 15.30 Postni govor. 15.40 Popularnih deset. 16.00 Mikrofon v razredu, ponovitev. 16.30 S pesmijo po svetu. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni prostor.

Sobota: 8.10 Sobotni trim. 9.00 F. Schiller: »Marija Stuart«. 10.10 Koncert. 12.00 Glasnik Kanalske doline. 12.30 Pesem pojo... 14.10 Iz zakladnice slov. mladinske literature. 14.30 Vse lepo, vaš Peter. 16.30 Poslušali boste. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Glej, kako lepo se dan prične«, komedija. 18.35 Pesmi brez besed. 18.45 Vera in naš čas.

POSTNI GOVORI

Petek 14. marca: Gledanje Boga - sreča zveličanih (msgr. Jože Jamnik)

Torek 18. marca: Nebesa - plačilo svetnikov (dr. Angel Kosmač)

Petek 21. marca: Vice (Franc Pohajač).

Govori so na radiu Trst A vsakič ob 15.30.

Sožalje

Zbor Lojze Bratuž izreka iskreno sožalje svojemu dirigentu prof. Stanku Jericiju ob težki izgubi brata.

Zahvala

Ganjena nad dokazi sožalja in sočustvovanja ob izgubi dragega očeta Jožefa Pintarja se vsem toplo zahvaljuje družina Pintar iz Štmavra.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. Franc Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo